Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2003 йил 21 август, №170 (3282) Пайшанба

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиботлари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида

Тадбиркорлик субъектлари учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш, расмийлаштиришнинг босқичма-босқич рўйхатдан ўтказиш принципига ўтиш ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришдаги бюрократик тўсиқларни олиб ташлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Қуйидаги тартиб белгилансин, унга кўра тадбиркорлик фаолияти субъектларини расмийлаштириш ва давлат рўйхатидан ўтказишда:

биринчидан, розилик берувчи ташкилотлар сони кескин қисқартирилиши;

иккинчидан, барча келишиб олиш тартиботлари тадбиркорлик субъектларини амалдаги қонун ҳужжатларига риоя қилган ҳолда рўйхатдан ўтказадиган фақат битта ташкилот доирасида амалга оширилиши таъминланади.

2. Туман (шаҳар) ҳокимликлари ҳузурида Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекциялари (кейинги ўринларда Инспекция деб аталади) ташкил этилсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари:

2003 йил 1 октябргача Инспекцияларни шакллантиришни тугалласинлар ва улар учун зарур шароитлар яратилишини таъминласинлар;

Инспекциялар самарали фаолият кўрсатиши, рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш ва тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказишда бюрократия ва сансалорлик ҳолларининг олдини олиш чора-тадбирларини кўрсинлар.

3. Қуйидагилар янги ташкил этилаётган Инспекцияларнинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишни мўлжаллаётган ариза берувчининг ҳужжатларини ҳамда бунинг учун зарур бўлган асосларни қабул қилиш ва экспертизадан ўтказиш;

тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш мақсадида муҳандислик коммуникацияларига (газ билан таъминлаш, энергия билан таъминлаш, сув билан таъминлаш, канализация, иссиқлик билан таъминлаш, телефон алоқаси тармоқлари) уланиш, турар-жойларни нотурар-жой тоифасига ўтказиш, объектларни қуриш ва реконструкция қилишга техник шартларни белгиланган тартибда расмийлаштириш учун, шунингдек муҳр ва штамп тайёрлашга рухсатнома олиш учун уларнинг ваколатлари доирасида мажбурий тартибда келишиладиган ва рухсат олинадиган тегишли ташкилотларни аниқлаш;

юқорида кўрсатилган рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштиришни ҳисобга олган ҳолда тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, реестрни юритиш, шунингдек уларни солиқ ва статистика органларида ҳисобга қўйиш;

ариза берувчига барча рухсат берувчи ҳужжатлар билан унинг тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома бериш.

4. Белгилаб қўйилсинки, ариза берилган санадан бошлаб тадбиркорлик субъектини рухсат берувчи ҳужжатларни берган ҳолда давлат рўйхатидан ўтказишгача бўлган муддат техник шартлар ва бошқа рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштиришнинг мураккаблигини ва ҳажмини ҳисобга олиб 7 иш кунидан бир ойгача белгиланади.

5. Қуйидагилар:

Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, ҳисобга қўйиш ва рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги Низом;

Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияларининг намунавий тузилмаси тасдиқлансин.

(Давоми 2-бетда).

«Кичик ҳалқа»даги катта ишлар

Бундан икки йил муқаддам пойтахтимизда транспорт қатновини яхшилаш, ҳайдовчиларга қулайлик яратиш мақсадида Президентимиз ташаббуси билан Кичик ҳалқа йўли қурилиши бошланганди. Ўтган даврда бу ишга жалб қилинган қурилиш жамоалари 15 километрдан ортиқ масофадаги йўлни бунёд этиб, фойдаланишга топширди. Ҳозир ушбу равон, текис ва жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган йўллардан турли русумдаги машиналар қатнамоқда. Яна бир неча кундан кейин, яъни мамлакатимиз Мустақиллик байрамигача йўлнинг қарийб саккиз километрлик учинчи қисмини фойдаланишга топшириш режалаштирилган. Айни пайтда бу ерда иш қизғин давом этмоқда. Улуғбек ва Уйғур кўчалари кесишган жойда эни 40, узунлиги 75 метрлик машиналар қатнайдиган кўприк бунёд этилмоқда.

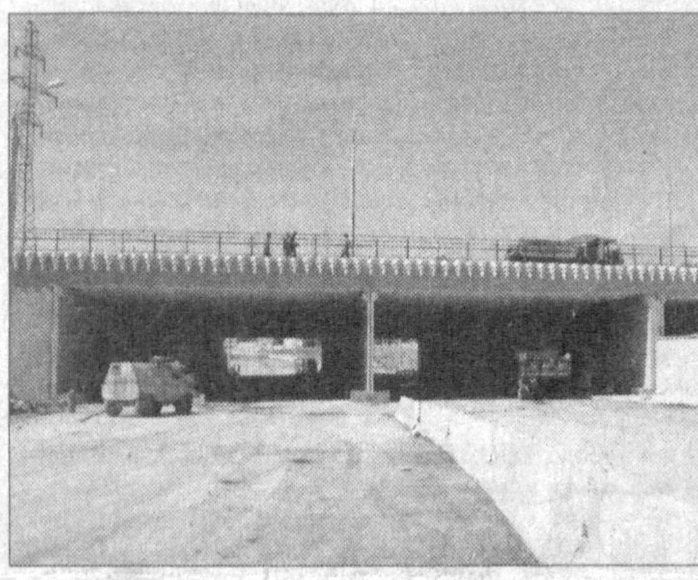

СУРАТЛАРДА: 2-таъмирлаш-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи Абдуқодир Ғаниев ва пайвандловчи Алишер Турусманов; кўприк бунёд этилмоқда.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Ватанимиз мустақиллигининг 12 йиллигига

ЎЗБЕК ПАХТАСИНИНГ ДОВРУҒИ ОШМОҚДА

Серқуёш заминимизда етиштирилаётган Ўзбекистон пахтаси жаҳон бозорида ҳар доим ўз ўрнига эга бўлиб келган. Шу боис мамлакатимизда пахтамиз довруғини тиклаш, унинг сифат ва салмоғини ошириш йўли билан давлат бюджетига валюта тушумини кўпайтириш, деҳқонларнинг юқори навли пахта етиштиришдан моддий манфаатдорлигини юксалтириш ҳамда селекция ишларини янгича ташкил этишга жиддий эътибор қаратилаётир.

Вазирлар Маҳкамаси 1998 йилнинг март ойида пахтамизнинг юқори ликвидли хомашё товарлари халқаро бозоридаги рақобатбардошлигини ошириш, пахта толасини жўнатишдан олдин юксак даражада сертификатлашни таъминлаш ва унинг пахта биржаларидаги қиймат кўрсаткичларини кўтариш мақсадида қабул қилган қарорига мувофиқ пахта толасини сертификатлаш маркази — Ўзбекистон "Сифат" маркази ташкил этилгани бунинг яққол далилидир.

Ўтган давр мобайнида марказ жамоаси мамлакатимизда етиштирилаётган пахта толаси сифатини жаҳон бозори талабларига мувофиқ сертификатлаш ва бу борадаги ишларни назорат қилиш, пахта тозалаш саноати корхоналарини, истеъмолчиларни ҳамда бошқа манфаатдор ташкилотларни пахта толасининг стандарт намуналари билан таъминлаш, пахта толаси ва линтини сертификатлаш ҳамда классификациялаш бўйича мутахассислар тайёрлаш, пахта толасини истеъмолчиларга жўнатишга тайёрлаш тизимини такомиллаштириш борасида салмоқли ишларни амалга ошираётир.

Бунинг натижаси ўлароқ, Буюк Британиядаги Ливерпул пахта сотиш биржасининг юксак ишончига сазавор бўлинди. Эндиликда "Биринчи-олий", "Иккинчи-яхши", "Учинчи-ўрта", "Тўртинчи-оддий" каби ўзбекча баҳолашлар жаҳон бозорида халқаро атама сифатида таржимасиз қабул қилиниб, кенг қўлланилмоқда.

Ўзбекистон "Сифат" маркази бош директори Валерий УСТЮГИНнинг ЎзА мухбирига маълум қилишича, пахта маҳсулотларини сертификатлаш билан дунёнинг саноқли давлатларигина шуғулланади. Эндиликда улар сафига бизнинг мамлакатимиз ҳам қўшилди.

Маҳсулотни сертификатлашда юқори даражага эришиш ҳар қандай ривожланган давлат учун катта манфаат келтирибгина қолмай, айни пайтда унинг зиммасига юксак масъулият ҳам юклайди. Шу боис республикамизда пахта толаси сифатини аниқлаш ва сертификатлаш масаласига алоҳида эътибор берилаётгани туфайли соҳада шундай ижобий ўзгаришларга эришилди.

Ўзбекистон билан Халқаро тараққиёт ва тикланиш банки ўртасидаги келишув битимига кўра "Сифат" марказига 25 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит ажратилди. Шу маблағ эвазига Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда пахта толасининг сифатини ҳаққоний баҳолайдиган ҳудудий лабораториялар ташкил этилиб, юқори самарали, замонавий HVI тизими билан жиҳозланди.

Натижада юртимизда тайёрланаётган пахта толаси ҳар бир тойининг сифат кўрсаткичларини HVI тизими ёрдамида аниқлаш имкониятига эга бўлинди. Айтиш жоизки, бу тизим жаҳон талабларига тўлиқ жавоб бериб, пахта толасининг бир қанча кўрсаткичлари — узунлиги, бир текислиги, пишиқлиги, микронейр, ранг ва ифлосланганлик даражасини аниқ белгилаш имконини беради. Айни чоғда толанинг сифат кўрсаткичлари тез фурсатда аниқланади.

Бу тизимнинг умумий бир тармоққа боғланганлиги боис вилоятлардаги ҳудудий лабораториялар томонидан пахта толаси ҳар бир тойининг аниқланган сифат кўрсаткичлари ҳақидаги маълумотлар Тошкентдаги марказий ҳисоб базасига тўғридан-тўғри узатилади. Бундай тизим, мамлакатимиздан ташқари, фақат АҚШ ва Австралиядагина мавжудлиги эътиборга олинса, толамизнинг сифат кўрсаткичлари нақадар юқори меъёрлар даражасида аниқланаётгани ҳақида аниқ тасаввурга эга бўлиш мумкин.

(Давоми 2-бетда).

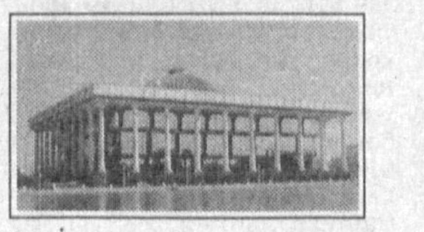

Олий Мажлисда

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ

асослари мустаҳкамланмоқда

Агар бундан ўн икки-ўн уч йилча муқаддам кимдир «Кўп ўтмасдан қонун чиқарувчи олий органда, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг регламенти тўғрисида»ги ёки «Хусусий корхона тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонун лойиҳалари тайёрланади, уларни мукаммаллаштиришда фуқаролар ўз таклиф-мулоҳазалари билан иштирок этади, деса, қулоқларимизга ишонмасдик. Чунки ўша кезлар анча-мунчамиз ҳозирги истиқлол мафкурасига тамоман зид ақидалар таъсирида яшар эдик. Бугун-чи?

Вақт ўтган сайин Олий Мажлис сессиялари кун тартибига киритилаётган масалаларнинг мазмун-моҳияти бойиб, такомиллашиб бораяпти. Бу ҳақиқат Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмитасининг кеча бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишида ҳам ўз ифодасини топди.

Йиғилишда ушбу қўмита раиси Акмал Саидов Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси билан биргаликда тайёрланиб, иккинчи ўқишда навбатдаги сессия муҳокамасига тақдим қилинаётган янги таҳрирдаги «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳамда «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Қонунга киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар ҳақида ахборот берди. Сўнгра мазкур лойиҳаларга киритилган ўзгаришлар муҳокама қилиниб, уларни XII сессия кун тартибига қўйилиши маъқулланди.

Қўмита раиси ўринбосари Й.Жўраев парламент муҳокамасига иккинчи ўқишда киритилаётган «Жамоат фондлари тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг муҳокамаси хусусида тўхталди. Унда элликдан ортиқ жамоат ташкилотлари муҳокамада қатнашгани, лойиҳа юзасидан шу пайтга қадар 500 дан зиёд таклиф тушгани маълум қилинди.

Дарвоқе, лойиҳа биринчи ўқишда муҳокамадан ўтгандан сўнг, унга тамоман янги модда киритилди. Олдинги лойиҳа бўйича жамоат жамғармалари ваколатхона ва филиаллар ташкил қилган ҳолатда юридик шахс мақомига эга бўлолмасди. Эндиликда бундай ташкилотлар, агар хорижда ташкил этилса, юридик шахс бўла олиши белгилаб қўйилди.

Йиғилишда «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш юзасидан олиб борилган ишлар ҳақида ҳам сўз юритилди. 1999 йили (янги таҳрирда) эълон қилинган ушбу Қонуннинг 7-моддасида фуқаролар йиғини, фуқаролар йиғини кенгаши, тафтиш ва яраштириш комиссиясининг ҳар бири алоҳида ҳолда фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органи эканлиги кўрсатилган эди. Унга киритилган ўзгартишлар маъқулланса келгусида уларнинг ҳаммаси умумлашган ҳолда фуқаролар йиғини органлари саналиши мумкин. Қўмита аъзолари, маҳалла ваколатларини кенгайтириш, унинг молиявий асосларини кучайтириш лозимлигини таъкидладилар.

Қўмита яқинда «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг Қорақалпоғистон Республикасида қандай бажарилаётганини ўрганиб чиқди. Йиғилишда бу масала ҳам муҳокама қилинди. Маълум бўлишича, бу ҳудуддаги нодавлат ташкилотларнинг фаолиятлари турли даражада ривожланмоқда. Улар орасида амаллаб кун кўраётганлари ҳам, бошқаларга ибрат қилиб кўрсатса арзийдиганлари ҳам бор. Умуман олганда, бу ҳудудда нодавлат ташкилотлар фаолиятлари яхши йўлга қўйилган. 1992 йилда тузилган «Перзент» («Фарзанд») маркази Оролбўйи минтақасида соғлиқни сақлаш, оилани режалаштириш, хотин-қизлар тарбияси ва ҳуқуқлари каби соҳалар бўйича катта ишларга бош-қош бўлмоқда. Бу борадаги тарғиботларни кучайтириш мақсадида марказнинг журнали мунтазам чоп этилмоқда. «Ренессанс» номли нодавлат ташкилот амалга ошираётган ишлар ҳам эътиборга сазовор.

Йиғилиш баҳс-мунозаралар билан ўтди.

Мамлакат НОРМУРОДОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Фермерликни ривожлантириш – давр талаби

БУХОРО (ЎзА мухбири Илҳом САФАР).

Бухоро вилоятида фермерчиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бундан беш йил муқаддам вилоятда 1 минг 858 нафар фермер фаолият юритган бўлса, бугун улар сони 6 мингдан ошди. Фермерлар вилоят қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг 40 фоиздан кўпроғини тайёрламоқда.

Вилоят ҳокимлигида қишлоқ хўжалигига дахлдор идоралар, туман ҳокимлари, фермерлар иштирокида ўтказилган мулоқотда ана шулар ҳақида гап борди.

Мулоқотни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Бундан уч йил муқаддам, тажриба тариқасида Ромитан туманидаги барча ширкат хўжаликлари тугатилиб, улар ўрнида фермер хўжаликлари ташкил қилинганди. Вақт — бу тажрибанинг тўғрилигини исботлади. Ер эгасини топгач, яъни фермерлар қўлига ўтгач, рентабеллик ошди, маҳсулот таннархи пасайди. Ғалла, пахта етиштиришда ижобий ўзгаришлар кўзга ташлана бошлади.

Эндиликда ушбу тажрибани вилоят миқёсида қўллаш, зарар кўриб ишлаётган ширкатлар ўрнида фермер хўжаликлари тузиш ҳаракати бошланди. Вилоятда фермер хўжаликларини ривожлантиришнинг 2003-2005 йилларга мўлжалланган концепцияси ишлаб чиқилди. Унга асосан сурункали зарар билан ишлаётган ширкат хўжаликлари негизида тендер танлови асосида фермер хўжаликлари тузилади.

Учрашувда сўзга чиққан фермерлар ўзлари эришаётган ютуқлар, учраётган камчилик ва муаммолар ҳақида тўхталиб, уларни бартараф этиш бўйича фикр мулоҳазалар, таклифлар билдирдилар.

Мулоқотда Бош вазир ўринбосари Р.Азимов, Бухоро вилояти ҳокими С.Хусенов иштирок этди.

АМАЛИЙ АНЖУМАН

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судида Президентимиз Ислом Каримовнинг Олий Мажлис тўққизинчи сессиясидаги маърузасида баён этилган устувор вазифалар ва қоидаларни кенг ёритиш бўйича ташкилий-маърифий тадбирлар дастурига мувофиқ Конституциявий суд, Олий суд, Олий хўжалик суди, Бош прокуратура, Ички ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги - ЎзА, Оммавий ахборот воситаларини демократиялаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси томонидан "Суд-ҳуқуқ ислоҳоти ва прокурорлик назоратини такомиллаштириш муаммолари" мавзуида семинар ўтказилди.

Конституциявий суд раиси Б.Мустафоев бошқарган ушбу анжуманда Конституциявий суд, Олий суд, Олий хўжалик суди, Бош прокуратура ҳамда Ички ишлар вазирлиги, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва ҳуқуқшунос олимлар иштирок этди.

Анжуманда Конституциявий суд судьяси С.Ҳакимова, Бош прокурор ўринбосари А. Холмаҳматов, Ички ишлар вазирлиги терговбош бошқармаси бошлиғи А.Шарафуддинов, Олий суд ҳарбий ҳайъати раиси вазифасини бажарувчи Х. Ҳасанов, Олий хўжалик суди раиси ўринбосари Ш.Рўзиназаров, "Ҳуқуқ" газетасининг бош муҳаррири А.Абдураззоқовнинг маърузалари тингланди.

Тадбирда мамлакатимизда ўтказилаётган суд-ҳуқуқ ислоҳоти, давлат органлари тизимида қонунларни аниқ ва бир хилда бажарилиши устидан назоратни амалга оширувчи орган — прокуратуранинг тутган ўрни, ҳозирги даврда прокурорлик назоратининг самарадорлигини ошириш, ҳуқуқий асосини янада такомиллаштириш, ҳуқуқни муҳофаза этувчи органлар фаолияти ҳақида оммавий ахборот воситалари орқали аҳолини ўз вақтида хабардор қилишни ташкил этишга оид масалалар ва уларнинг ечими хусусида таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

Анжуманда билдирилган фикр ва таклифларда прокуратура фаолиятининг ҳуқуқий асосини такомиллаштириш, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 44-моддасида назарда тутилган ҳар бир шахснинг ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш ҳуқуқини амалга оширишни реал таъминлаш мақсадида, фуқароларнинг суриштирувчи, терговчи, прокурорнинг ғайриқонуний қарор ва хатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқини мустаҳкамлаш, Ўзбекистон Республикасининг "Прокуратура тўғрисида"ги Қонуни, Жиноят-процессуал кодексини тезкор-қидирув фаолиятининг қонунийлиги устидан назоратни амалга оширишда прокурорлик назоратининг предмети, ваколатлари билан тўлдириш, суд ишларини юритишда тарафларнинг ўзаро мунозара принципини реал таъминлаш мақсадида прокурорнинг судда кўриладиган барча жиноят ишларида иштироки шартлигини тегишли қонунларда қонуний мустаҳкамлаш мақсадга мувофиқлиги таъкидланди.

Анжуманда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) С.Рашидова иштирок этди.

Беҳзод НОРБОЕВ,
ЎзА мухбири.

Пойтахтимизда

Айём яқин

Энг улуғ, энг азиз байрамимиз — Ўзбекистон мустақиллигининг 12 йиллиги тантаналари нишонланишига саноқли кунлар қолди. Бугун мамлакатимизнинг қай бир гўшасигаборманг ана шу қутлуғ кун тадоригини кўраётган юртдошларимизни учратасиз. Каттаю кичикнинг қалбида ғурур, ифтихор. Айниқса, мамлакатимизнинг бош майдони — Мустақиллик майдонида байрам тантаналарига ҳозирлик қизғин. Ўзбекистон халқ артисти Маъмура Эргашева бош рақкоса қизларнинг кайфиятларида кўтаринкилик зоҳир.

— Биз байрам тантаналарида ўзимизнинг миллий рақсларимиз билан юртдошларимиз қалбига кўтаринки кайфият бахш эта олсак, бу бизнинг ютуғимиз, — дейди М.Эргашева.

СУРАТЛАРДА: рақкоса қизларнинг байрам тантаналарига тайёргарлиги акс эттирилган.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Жойлардан хабарлар

Маҳсулот тури кўпаймоқда

«Хобас–ТАПО» – Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси импорт ўрнини босувчи нометалл қувурлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Иссиқ ва совуққа чидамли ушбу қувурлар мамлакатимиз саноатида катта аҳамиятга эга. Ҳозир корхона маҳсулотлари мамлакатимиздан ташқари МДҲ давлатлари, шунингдек, Эрон, Афғонистонга ҳам жўнатилмоқда.

Яқинда бу ерда сув сақлаш цистерналари ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди.

Ғаллакорлар кенгашдилар

Яқинда Оқолтин туманидаги «Фарғона» ширкат хўжалигида ғаллакорлар семинар-йиғилиши бўлиб ўтди.

Сирдарё вилояти қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси ташаббуси билан ташкил этилган бу амалий семинарда республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги қатор илмий-тадқиқот институтлари ҳамда марказларининг етакчи мутахассислари иштирок этишди.

Маълумки, вилоят замини кучли, ўрта ва кучсиз шўрланган ҳудудлардан иборат. Шу сабабли «Дўстлик», «Крошка», «Половчанка», «Боёвут-1» каби буғдой навлари Шароф Рашидов номли, Оқолтин, Мирзаобод, Меҳнатобод каби ери кучли шўрланган туманларга тавсия қилинди.

«Половчанка», «Уманка», «Ҳасан Ориф» каби буғдой навлари эса замини ўртача шўрланган Боёвут, Гулистон, Сирдарё, Сайҳунобод каби туманларда нисбатан мўл ҳосил бериши таъкидлаб ўтилди.

А.ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон мактабларида интернет

Нукусда Халқаро илмий-тадқиқотлар ва олимлар айирбошлаш кенгаши (IREX)нинг «Ўзбекистон мактабларида Интернет» дастури тақдимоти бўлиб ўтди. Унга кўра, Андижон, Фарғона, Наманган, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятлари ва Қорақалпоғистонда интернетга уланган 60 та компьютер маркази ташкил этилади. Эътиборли томони шундаки, ушбу лойиҳани АҚШ Давлат департаментининг таълим ва маданият масалалари бюроси молиялаштирмоқда.

Ўз мухбиримиз.

Оламни асранг, дўстлар

Республика Миллий матбуот марказида Ғарбий Тянь-Шань тоғлари биохилма-хиллигини асраш бўйича Марказий Осиё чегаралараро лойиҳаси фаолиятига бағишлаб давлат, жамоат, халқаро ташкилотлар вакиллари иштирокида анжуман бўлиб ўтди.

Маълумки, Ғарбий Тянь-Шань тоғларининг табиат олами ўзига хос экологик ҳудуд деб эътироф этилган. Мамлакатимизда чоп этилаётган «Гулистон» журналининг навбатдаги сони айнан мазкур ҳудуд, унинг табиати, набобот олами, умуман, мазкур лойиҳа доирасида амалга оширилаётган ишларни ёритишга бағишланди.

Кеча бўлиб ўтган анжуманда айнан, «Гулистон» журнали ва унда ёритилган мақолалар ҳақида сўз борди.

М.ТОЖИЕВА.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиботлари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда).

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Давлат мулки қўмитасининг ҳудудий органлари билан биргаликда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун объектлар қурилиши учун ер участкаларининг, тадбиркорлар талабини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда ким ошди савдоларига қўйишни амалиётда қўлласинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ва Иқтисодиёт вазирлиги билан биргаликда шаҳар ва туман ҳокимликлари ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекциялари тўғрисидаги намунавий низомни бир ой муддатда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

рўйхатдан ўтказиш ва рухсат бериш ҳужжатларини расмийлаштиришнинг белгиланган тартибига сўзсиз риоя қилиниши устидан зарур назорат ўрнатсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси, Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, "Ўзтелерадио" компанияси, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ушбу қарор қоидаларини республикадаги барча тадбиркорлар кенг қатламларига етказиш бўйича комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар.

9. Вазирликлар ва идоралар бир ой муддатда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш масалаларини тартибга солувчи идоравий ҳужжатларни мазкур қарорга мувофиқлаштирсинлар ва белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказсинлар.

10. Қуйидагилар:

Вазирлар Маҳкамасининг "Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйиш тизимини такомиллаштириш тўғрисида" 2001 йил 22 августдаги 347-сон қарорининг (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 8-сон, 47-модда) 1-банди, 2-банднинг иккинчи-бешинчи хат бошилари, 3 ва 4-бандлари;

Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида" 2003 йил 30 апрелдаги 197-сон қарорига 2-илованинг 12-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2003 й., 4-сон, 34-модда) ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

11. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 20 август.

БАНКРОТЛИК

Маълумки, Олий Мажлиснинг ўн биринчи сессиясида "Банкротлик тўғрисида"ги қонун учинчи марта янги таҳрирда қабул қилинди. Унга қадар республикамизда тўпланган амалий тажрибалар, ютуқ ва камчиликлар, муаммолар, қолаверса, хорижий давлатларнинг соҳага оид қонунчилик ҳужжатлари чуқур таҳлил этилган ҳолда ўрганилди ва инобатга олинди.

Энг аввало, банкротлик тушунчасига аниқлик киритилди. Яъни хўжалик юритувчи субъектларни банкрот деб топиш асослари янгиланди. Қонуннинг аввалги (1998 йилги) таҳририда бундай қарорга келиш учун фақат битта шарт бўлиши, яъни кредиторлик қарзларини, шу жумладан, солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни юридик шахслар узоғи билан 6 ой, жисмоний шахслар эса 3 ой давомида тўлашга қодир эмаслиги кўзда тутилган эди. Янги таҳрирда бу муддат барча субъектлар учун 3 ой қилиб белгиланди ва яна битта муҳим шарт киритилди. Яъни, кредиторлик қарзининг энг кам миқдори ўрнатилди. Унга кўра, юридик шахсларнинг банкрот деб топилиши учун кредиторлик қарзи энг кам иш ҳақининг 500, жисмоний шахслар учун эса 30 баробаридан кам бўлмаслиги шарт қилиб қўйилди. Бу ҳуқуқий норманинг киритилишига сабаб, биринчидан, банкрот бўлган корхонани тугатиш учун сарфланадиган харажат инобатга олинган, иккинчидан, хўжалик субъектини арзимас кредиторлик қарзи учун тугатиб юбормаслик ва уни ҳуқуқий субъект сифатида сақлаб қолиш кўзда тутилган.

Қонуннинг янги таҳририда судгача бўлган санация қонундан чиқариб ташланмаган ҳолда суд томонидан тайинланадиган санация, кузатув каби янги ҳуқуқий институтлар ҳам киритилган. Корхонанинг раҳбари ва уни тугатиш комиссияси аъзоларига объектни банкрот деб топиш тўғрисида ўз вақтида судга ариза бермаганлиги учун субсидиар жавобгарлик киритилганлиги туфайли корхона кредиторлик қарзининг қопланмаган қисми эндиликда раҳбарнинг чўнтагидан ундирилади. Яна қайд этиш керакки, авваллари ўз-ўзини банкрот деб топиш тартиби мавжуд эди. Янги таҳрирда бундай ваколат фақат хўжалик судларида қолдирилди.

Ушбу ҳуқуқ нормаларидан келиб чиқиб, Бухоро вилоят хўжалик суди томонидан муайян тадбирлар амалга оширилмоқда. Агар вилоят бўйича 2002 йилда 96 та корхона банкрот деб топилган бўлса, жорий йилнинг 6 ойи мобайнида бу кўрсаткич 36 тани ташкил этди. Хўжалик судига келиб тушаётган аризаларнинг аксарияти асослантирилган ва қонунга мос равишда берилмоқда. Бироқ айримлари қонун доирасида расмийлаштирилмасдан ва банкротлик сабаблари чуқур ўрганилмасдан тақдим қилинаяпти. Ачинарлиси, бундай камчиликларга ушбу масалалар билан мунтазам шуғулланаётган идоралар томонидан йўл қўйилмоқда. Оқибатда аризаларнинг судда кўриб чиқиш муддатининг чўзилишига, суд муҳокамасининг қайта-қайта бошқа кунга қолдирилишига, тарафларнинг оворагарчиликларига, корхонанинг банкротликка тушиш сабабларини текшириш имкониятлари чекланишига олиб келмоқда.

Банкротликка оид аризаларнинг судда кўрилишида баъзан судьялар томонидан ҳам хато-камчиликларга йўл қўйилмоқда. Жумладан, ишларни кўриш муддати асоссиз равишда бузилиши, субъектларнинг банкротликка тушиши сабаблари пухта ўрганилмаслиги ва таҳлил қилинмаслиги, кредиторлик ҳамда дебиторлик қарзларининг айнан қайси қисми қонунда белгиланган 6 ойлик муддатдан кечиктирилганлиги аниқланмасдан, корхонанинг банкротликка учрашига сабаб бўлган шахсларга нисбатан жавобгарлик белгилашда сусткашлик қилингани ачинарлидир.

Яна бир гап: баъзан корхона банкрот сифатида тугатилгач, унинг кўп миқдордаги қарзлари қопланмай қолиши оқибатида кредиторлар катта зарар кўришмоқда. Бундай ҳолларда суд томонидан Қонуннинг юқорида тилга олинган ҳуқуқий нормаси, яъни раҳбарнинг субсидиар жавобгарлиги масаласи кенг қўлланиши зарур. Инқирозга учраган корхоналар, уларнинг мол-мулклари биржаларда сотилиши ҳам қийин кечмоқда. Фикримизча, улар сотувга қўйилгач, харидорга мақбул тарзда нархи туширилавериши керак.

Иқтисодиётимизни юксалтириш учун муҳим ҳисобланган ва тобора такомиллашиб бораётган банкротлик институти билан боғлиқ муаммолар, йўл қўйилаётган камчилик, хатоларни доимий ўрганиш ва таҳлил қилиш, уларнинг ҳуқуқий ечимини топиш зиммамиздаги асосий ва долзарб вазифалардан биридир.

С. ХОЛБОЕВ,
Бухоро вилояти хўжалик суди раиси.

Олий Мажлис сессияси олдидан

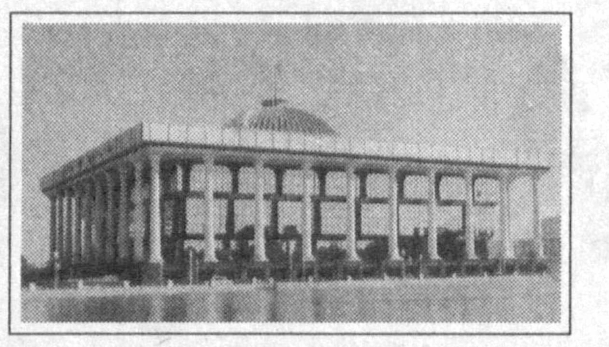

Мамлакатимиз парламентининг ҳар бир сессиясида қабул қилинаётган қонунлар, кўрилаётган масалалар ҳаётимизнинг у ёки бу жабҳасида ўзгаришлар ясамоқда. Хўш, шу нуқтаи назардан қараганда, иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг ўн иккинчи сессияси кун тартибига киритилиши мўлжалланаётган қонун лойиҳалари кенг жамоатчиликда қандай тасаввур уйғотаяпти?

Биз баъзи юртдошларимизга «Сиз сессиядан нима кутаяпсиз?» деган савол билан мурожаат қилдик. Қуйида уларнинг жавоблари билан танишасиз.

Кўпдан кўп фикр чиқар

Дониёр БОБОҚУЛОВ, ўқитувчи, Яккабоғ тумани:

— Аввало, сессия муҳокамасига киритилиши мўлжалланган масалалар билан танишиб, янгиланишлар даврида яшаётганимизни яна бир бор ҳис қилдим. Чунки Олий Мажлиснинг икки палатали парламент сифатида фаолият бошлаши учун ҳуқуқий асос айнан бугун қўйилаяпти. Эндиликда ўзини шу юртнинг фуқароси ҳисоблаган ҳар бир киши фикр-мулоҳазаларини билдириши учун шарт-шароит яратилган. Фаоллик ортган жойда эса ҳаёт янада яхшиланиб бораверади. Муҳокамаларда мулоҳазалари билан қатнашиш ҳам ватанпарварлик. Қолаверса, ўзининг, фарзандларининг келажагига эътиборли бўлиш деганидир.

Рўзимурод ТОЖИЕВ, Тошкент шаҳри, "Нефтгазкипавтоматика" корхонаси раҳбари:

— Сессия муҳокамасига "Хусусий корхона тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам киритилгани мен сингари тадбиркорларда ўз ишига бўлган қизиқишни кучайтирди, деган фикрдаман. Чунки аввал "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонун бор эди. Лекин биз — тадбиркорлар корхона очиб, маҳсулот ишлаб чиқариб, мамлакатимиз равнақига маълум даражада улуш қўшиб келаётган бўлсак-да, фаолиятимизни зарур пайтда ҳимоя қиладиган қонун йўқлиги кўпдан буён мени ўйлантирарди. Энди айнан шундай ҳужжат лойиҳаси муҳокамага қўйилгани айни муддао бўлди. Кези келганда айтиб ўтай, ушбу мажмуада хусусий корхоналар фаолиятига ноқонуний аралашувнинг олдини олиш, ундай ҳолатларга қонун орқали барҳам бериш билан боғлиқ қоидалар ҳам акс этса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Турсун ШОДИЕВ, Тошкент иқтисодиёт университети профессори:

— Биз XXI асрда яшаяпмиз. Тезкор замон ўзгаришлар ва янгиланишлар бўйича қонунчиликка ҳам маълум маънода талаблар қўяди. Масалан, дейлик, бир тадбиркор юртдошимиз аҳдлашувига кўра, Андижондаги корхона маъмурияти билан тузган шартномасига Нукусда туриб электрон рақам билан имзо қўйиши мумкин. Бундан кўринадики, бир ярим минг километрлик масофани босиб, у ерга овора бўлиб юришга ҳожат қолмайди. Негаки, компьютер шунга йўл беради. Бироқ бизда ҳали бу иш бўйича ҳуқуқий асос йўқ эди. Парламентимизнинг навбатдаги сессиясига "Электрон рақамли имзо тўғрисида"ги қонун лойиҳаси киритилгани ана шу янгиликка, келажакка қараб ташланган катта қадам дейиш мумкин.

«Халқ сўзи» мухбири Худойберди ЭШМАНОВ ёзиб олди.

ҚОНУН ЯРАТИШ — ишнинг эллик фоизи...

Мамлакатимизда ўтказилаётган ҳуқуқий ислоҳотларнинг бош мақсади миллий давлатчилигимизни мустаҳкамлаш ва фуқароларнинг фаровон ҳаёт кечириши учун муносиб шароит яратишдан иборатдир. Ана шу мақсадда мамлакатимизда давлат ҳокимияти конституция асосида ташкил этилишида ҳокимиятлар тақсимланиши тамойили жорий этилди. Унга кўра, ўз ваколатларини амалга оширишда бири-биридан мустақил ҳисобланган қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятлари ташкил этилди. Уларнинг ҳар бирига ҳуқуқий мақомидан келиб чиқиб, тегишли вазифалар юклатилган.

Аммо қабул қилинаётган қонунлар ва ҳукумат қарорлари ижросини таъминлашнинг масъулияти тўлалигича давлат органлари, хусусан, фақат ижроия органлар зиммасидамикин? Бунда қонунлар ижросининг самарасидан кўпроқ манфаатдор бўлган фуқароларимизнинг ўрни ва жавобгарлиги қандай? Бу борада, жамоатчилик назорати қай даражада ташкил этилган? Табиийки, бу каби саволлар бугун ҳар биримизни жиддийроқ мулоҳазалар юритишга ва ўзимиз учун тегишли хулосалар чиқаришга ундайди. Мухбиримизнинг Олий Мажлис сессияси олдидан парламентнинг Ёшлар ишлари қўмитаси раиси Азамат ЗИЁ билан қилган суҳбати ана шу хусусда бўлди.

— Азамат ака, қонунчилик ва ёшлар мавзуи ҳақида сўз кетганда шу вақтгача парламентимиз томонидан қабул қилинган ё навбатдаги сессияга тақдим этилаётган қонун ҳужжатлари орасида ёш авлодга тааллуқли бўлмагани топилмаса керак...

— Жуда тўғри таъкид. Президентимиз ташаббуси билан тайёрланган ва бўлажак сессияда муҳокамаси кутилаётган «Хусусий корхона тўғрисида»ги қонун лойиҳасини олайлик. Аввало, тадбиркорларимизнинг салмоқли қисми ёшлардан иборат эканлигини эътиборга олиш лозим. Қолаверса, асосини бозор муносабатлари ташкил этган ҳаётимизда хусусий мулкчиликнинг ўрни бекиёслиги, туғилажак ҳар бир янги авлоднинг муайян улуши у ёки бу тарзда ушбу масалага дахлдор бўлиши муқаррарлиги инобатга олинса, мазкур ҳужжатнинг ёшлар учун қанчалар катта аҳамият касб этишини англаш қийинмас. Ушбу ёндошув навбатдаги сессияда кўриб чиқилиши мўлжалланаётган Олий Мажлисга сайлов, жамоат фондлари, банк сири ва бошқа масалаларга доир қонун лойиҳаларига нисбатан ҳам аҳамиятлидир. Шу сабабдан қўмитамиз уларга оид ўз таклиф ва мулоҳазаларини тегишли қўмиталарга тақдим этди. Бундан ташқари, зиммамизда бўлган қонун лойиҳалари бўйича ишларни ҳам давом эттирмоқдамиз. Хусусан, давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис IX сессиясидаги маърузасини ҳаётга татбиқ этиш юзасидан тузилган комиссиянинг фуқаролик жамияти институтлари, оммавий ахборот воситалари, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича кичик комиссиясида «Ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғрисида»ги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳаси муҳокама қилиниб, умуман олганда, ижобий баҳо олди.

— Булар-ку яхши, лекин қўмитанинг назорат-таҳлил фаолиятига бағишланган охирги йиғилишида иштирок этганимда амалдаги қонунларнинг ижроси масаласида ҳали анча муаммолар борлиги айтилди. Кўнглингизга келмасин-у, уларни бартараф этиш борасида депутатларнинг ҳам таъсири бўлиши лозим эмасми?

— Албатта, парламент аъзолари, жумладан, қўмитамиз таркибига кирган депутатларнинг бу масалада ўз ўрни бўлиши керак. Очиғини айтганда, ушбу йўналишдаги фаолиятимиздан тўла қониқиш ҳосил қилолмаймиз. Чунки тўғри таъкидлаганингиздек, муаммолар етарли. Шу билан бирга муайян силжишлар бор. Ёдингизда бўлса, баҳорда бир гуруҳ депутатларимиз иштирокида «Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги Қонуннинг Навоий вилоятидаги ижросини муҳокама қилгандик. Мавжуд камчиликлар юзасидан қаттиқ гаплар ҳам бўлганди. Энди натижаларга келсак, уч жиҳатга эътиборни қаратган бўлардик. Аввало, қўмитамиз қарори вилоят ҳокимликларининг тегишли идоралари, Наркотик моддаларни назорат қилиш давлат комиссиясининг вилоятлардаги бўлимларида муҳокама қилиниб, тегишли тадбирлар белгиланган ва жойлардаги комиссиялар фаолиятини яхшилаш, кучайтириш чоралари кўрилган. Иккинчидан, Наркотик моддаларни назорат қилиш давлат комиссиясида сўз кетаётган қонунда кўзда тутилган қоуности ҳужжатларини тайёрлаш жадвали тузилиб, улардан бири қабул қилинди ҳам. Учинчидан, фаолияти гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларнинг муомалада бўлиши билан боғлиқ бўлгани ҳолда белгиланган тартибда лицензиясиз ишлаётган юридик шахслар ишини рухсат олгунга қадар тўхтатиб қўйиш ҳаракатлари бошланган.

— Демак...

— Демак, жамиятимизнинг барча соҳаларидаги муносабатларни тартибга соладиган қонунларимиз бор экан, уларга риоя қилиб ишлашимиз, яшашимиз керак. Шунга кўнмасак, бу ҳолатни ҳам тўғрилаб қўйишга қонуний имконларимиз бор.

— Лекин мана шу имкониятлардан ҳамма вақт ҳам фойдалана билмаётганимиз ҳам ҳақиқат-ку.

— Бу — ўтиш даври ҳақиқати. Холисона ва моҳият эътибори билан айтганда, ўн йиллар давомида маъмурий-буйруқбозлик тизими муҳитида яшаган кишиларнинг онгини бирданига ҳуқуқий турмуш тарзига кўниктириш, мослаштириш осон иш эмас. Биз ҳатто мумкин ҳам эмас, деган бўлардик. Аммо эътиборли томони шундаки, жамиятимиз шу катта ишга қўл урди. Яъни, шу кўчага кирди. Одамларимиз қонун доирасида яшаш афзалликларини англаб етмоқдалар. Шу муносабат билан бир масалага диққатни жалб қилмоқчимиз. У ҳам бўлса, қонунни англаш, қонун ҳужжатларида белгиланган меъёрларнинг мағзини чақа билиш.

— Масалан...

— Масалан, «Таълим тўғрисида»ги Қонун ижросининг назорат-таҳлилига бағишланган муҳокамани олайлик. Мазкур Қонун ҳужжатига мувофиқ муайян маҳаллий бошқарув идораси таълим муассасалари фаолиятини шу минтақани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш эҳтиёжидан келиб чиқиб ташкил этиши лозим. Яъни турли босқичдаги кадрлар ушбу ҳудуддаги бугунги ва эртанги талабга мос равишда тайёрланиши лозим. Лекин ўзингиз гувоҳи бўлганингиздек, ўша йиғилишда тегишли бошқарма бошлиғи вилоятга қайси ихтисосликлар бўйича нечта мутахассис кераклиги ҳақидаги саволига жавоб беролмай, ўқитилаётган ихтисосликларни санаб берди, холос. Бу қандай оқибатга олиб келишини тасаввур қилиш қийинмас. Талаб ва таклиф мутаносиблиги бузилгач, оддий айтганда, кимдир кўчада қолади. Энди бу ёғини қаранг. Аҳолини иш билан таъминлашга қаратилган қонунимизда фуқаролар, чунончи, ёшлар орасида ишсизликнинг олдини олиш масаласига доир меъёрлар, хусусан, маҳаллий бошқарув идораларининг бу борадаги ваколат ва вазифалари бор. Агар эртага худди шу минтақага бориб мазкур қонун ижросини текширсак, қандай муаммолар юзага чиқишини олдиндан айтиб бериш осон.

— Яъни, улар бир-бирига боғлиқ, демоқчисиз...

— Бошқача бўлиши мумкин ҳам эмас. Зеро, қонунлар жамиятимиз, ҳар биримизнинг манфаатларимиздан келиб чиқади ва шунга ишлайди. Агар уларнинг мағзини чақолсак, энг аввало, фаолиятимизни, ишимизни шунга биноан ташкил этсак, механизм пайдо бўлади. Ва энг асосий хулоса: у ёки бу ҳуқуқий изчил меъёрнинг ижро этилмаслигида у ёки бу шахснинг жавобгарлиги ўз йўлига. Чунки у ҳатто ўз жазосини олган тақдирда ҳам бутун бир минтақа ё соҳадаги мақсад ва вазифаларга келтирилган зарарни ҳеч нарса билан қоплаб бўлмайди. Шунинг учун ҳам, Юртбошимизнинг қонунларни ишлаб чиқиш ишнинг эллик фоизи, қолган эллик фоизи уларнинг ижросига боғлиқ, деган даъвати бугун ниҳоятда катта амалий аҳамият касб этмоқда. Давлат хизматчиси тўнини кийган ҳар биримиз мазкур даъват ва ҳақиқатнинг мағзини англай олишимиз даркор.

Суҳбатдош:
Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕК ПАХТАСИНИНГ ДОВРУҒИ ОШМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

Янги тизим юртимизда жорий этилгандан сўнг узоқ йиллардан буён қўлланилиб келинаётган "Пахта толаси. Техникавий шартлар" Ўз РСТ 604-93 стандарти ўрнига янги, халқаро меъёр ва кўрсаткичларга асосланган республика стандарти — O'z-DSt 604:2001 ишлаб чиқилиб, амалиётга кенг татбиқ этила бошланди. Бу эса, ўз навбатида, пахта толасини синаш ва классификациялашда жаҳон стандартларида фойдаланиладиган янги атамаларнинг киритилишига имкон берди.

O'z DSt 604:2001 "Пахта толаси. Техникавий шартлар" давлат стандартига кўра юртимизда пахта толаси, унинг асосий истеъмол хусусиятлари ва сифат даражалари — типи, нави ва синфи ҳамда микронейр кўрсаткичи бўйича тоифаланади. Чунки пахта толасининг бундай кўрсаткичлари экспорт нархининг шаклланишида асосий омил ҳисобланади. Бу кўрсаткичларни аниқлаш эса халқаро миқёсда мажбурий синов жараёнига киритилган.

Ҳозир ҳудудий лабораториялар ҳамда Марказий лаборатория ва ўқув марказида жами 35 та HVI тизими мавжуд бўлиб, пахта толаси сифатини аниқлашда улардан самарали фойдаланилмоқда.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, толамизнинг сифатлилик даражасини мунтазам юқори бўлишини таъминлаш мақсадида ҳудудий лабораторияларда синовдан ўтказилган пахта толаси намунасининг беш фоизи марказий лабораторияда қайтадан синовдан ўтказилади. Бу эса ҳудудий лабораториялардаги синов ишларини назоратга олиш имкониятини беради.

Ҳудудий лабораторияларда ўтказилган синов натижалари ҳақидаги маълумотлар Тошкентдаги марказга электрон почта орқали юборилади ҳамда марказий компьютерда юртимизда тайёрланаётган пахта толасининг сифати тўғрисидаги барча маълумотлар жамланади.

Сифат кўрсаткичларини аниқлаш бўйича ҳудудий лабораторияларда ўтказилган синов натижалари асосида пахта толасининг сифати ҳақидаги ҳужжат, яъни мувофиқлик сертификати расмийлаштирилади. Мувофиқлик сертификати пахта толасининг аниқ бир туркуми давлат стандартларига мувофиқ келишига гувоҳлик беради ва пахта толасини чегарадан хорижга чиқрилишини расмийлаштиришда мажбурий ҳужжат ҳисобланади.

Юртимиздан экспортга жўнатилаётган пахта толаси тойма-той марказ лабораторияларида синовдан ўтказилаётгани туфайли хорижлик истеъмолчиларда толамиз сифатига бўлган эътироз кескин камайди. Бу айни пайтда бандаргоҳларда маҳсулотни сақлаш учун тўланадиган ортиқча валюта сарф-харажатининг олди олиш имкониини бермоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 3 июнда қабул қилинган "Ишлаб чиқарилган ва сотиладиган пахта толаси учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини такомиллаштириш тўғрисида"ги қарори мамлакатимизда пахта толасини ишлаб чиқариш ва сотишда бозор тамойиллари ва механизмларини жорий қилиш, ички бозорда пахти толаси рақобат муҳитини яратиш, пахта ва пахта маҳсулоти учун жаҳон амалиётида қабул қилинган ҳисоб-китоб қилишнинг шакл ва тизимларини жорий этиш йўлида қўйилган яна бир муҳим қадам бўлди.

Толанинг жаҳон стандартларига мувофиқлигини мунтазам таъминлаш мутахассислардан алоҳида масъулият ва тажриба талаб этади. Шу боис ходимларнинг малакасини ошириб боришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шу мақсадда "Сифат" маркази ўқув бўлими ташкил этилди. Бу ерда классификаторлар, яъни толанинг сифат кўрсаткичларини аниқловчи мутахассисларга икки ойлик курсда халқаро ва мамлакат стандартларига мувофиқ тола сифати кўрсаткичларини классёрлик усули ҳамда HVI тизими асосида аниқлаш усуллари ўргатилади.

Олти йилдан кўпроқ вақт мобайнида бу ерда жами тўрт юз нафардан ортиқ мутахассис тайёрланди. Эътиборли жиҳати шундаки, уларнинг 24 нафари хорижликдир. Бундай ўқув маркази жаҳонда, юртимиздан ташқари, АҚШнинг Мемфис штати ва Польшанинг Гдиня шаҳридагина мавжуддир.

Ўзбекистон "Сифат" марказида, шунингдек, пахта толасининг сифат кўрсаткичларини органолептик, яъни классёр усулида аниқлаш учун хизмат қиладиган стандарт намуналар ҳам тайёрланади. Ушбу стандарт намуналар республикамизнинг манфаатдор муассасаларидан ташқари, Англиянинг Ливерпул, Германиянинг Бремен, Польшанинг Гдиня пахта биржаларига ва бошқа кўпгина хорижий давлатларнинг пахта билан шуғулланувчи ташкилотларига ҳам етказиб берилмоқда.

Ҳозирги вақтда марказ томонидан жаҳон бозори талабларига жавоб бермайдиган ғўза селекцион навларини районлаштиришнинг олдини олиш ва шу билан бирга селекционер олимларга амалий ёрдам кўрсатнш мақсадида давлат навларни синаш участкаларидаги истиқболли ғўза навларидан олинган тола намуналарини замонавий HVI тизимларида синаб кўрилмоқда.

Пахта толаси иқтисодиётимиз учун катта даромад манбаидир. Шундай экан, толамизни жаҳон бозорида янада кўпроқ сотилишига, айни пайтда унинг харид нархини ошириш ва валюта тушумини имкон қадар кўпайтириш муҳим аҳамиятга эга. Бунга эса замонавий технологияларни қўллаган ҳолда толанинг жаҳон бозори талаблари даражасидаги истеъмол хусусиятлари ҳамда аниқ ва ишончли бўлган юқори сифат кўрсаткичларини ошириш эвазига эришиш мумкин.

ЎзА мухбири
Олим НОРБЕКОВ
суҳбатлашди.

Мавсумга ҳозирлик

Айни кунларда республикамизда жорий йил пахта йиғим-терими мавсумига қизғин тайёргарлик кўрилаяпти. Айниқса, пахта қабул қилиш пунктлари, заводлар шай ҳолатга келтирилмоқда. Иштихон туманидаги «Митон-пахта» ҳиссадорлик жамиятида ҳам мавжуд техника ва жиҳозлар сифатли таъмирланиб, бўлажак ҳосилни қабул қилишга тахт қилиб қўйилди.

СУРАТДА: корхона ишчилари мавсум тайёргарлиги хусусида суҳбатлашмоқда.

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган сурат.

Яна бир банк рўйхатга олинди

Марказий банкнинг Тижорат банкларини рўйхатга олиш комиссияси Тошкент шаҳрида «Кредит-стандарт» хусусий очиқ акциядорлик тижорат банкига банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия берди ва уни тижорат банкларини рўйхатга олиш давлат китобига қайд этди, дея хабар беради Марказий банк Матбуот хизмати.

Устав капитали 1,3 млрд. сўм миқдорида белгиланган ва унинг 51 фоизи жисмоний шахсларнинг маблағлари ҳисобига таркиб топган янги банкнинг очилиши мамлакат Президентининг «Хусусий акциядорлик тижорат банклари тузишни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» ва «Акциядорлик тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонлари талабларининг изчил амалга оширилаётганининг тасдиғидир.

«Кредит-стандарт» банки ўзининг устувор йўналишини ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, кичик ва ўрта бизнесни молиялаш, мамлакатимизда янги мулкдорлар синфини шакллантиришга қаратмоқда.

Газетада босилмади, аммо...

Кекса маорифчи хурсандмикан?

Қува тумани, "Иттифоқ" қишлоқ фуқаролар йиғини, Султонобод қишлоғида яшовчи кекса педагог Абдумутал Турсунов нафақасини вақтида ололмаётгани, газ таъминотининг ёмонлиги хусусида ёрдам сўраб, таҳририятимизга шикоят хати йўллаган эди. Қува тумани ҳокимининг ўринбосари К.Юнусов имзоси билан келган расмий жавобдан маълум бўлишича, халқ таълими бўлимига қарашли 14,15-мактаблар жамоаси томонидан А.Турсунов ҳомийликка олинган. Эндиликда унга тегишли ҳовли-жойни тозалаш, ер майдонини текислаш, экин-тикинларга қараш ишлари амалга оширилмоқда. Уйнинг дарвозасини таъмирдан чиқариб бериш халқ таълими бўлимига топширилган.

Бундан ташқари отахоннинг июнь ойи нафақа пули берилган ва табиий газ таъминотидаги узилишлар бартараф қилинган.

Режага киритилади

Таҳририятга Қўшкўпир тумани, М.Раҳимов номли ширкат хўжалиги, Янгилик қишлоғилик Шавкат Худоёров йўллаган мактубда шу ҳудуддаги 1-бригада хонадонларида электр токи йўқлиги баён этилган эди.

Расмий жавобда таъкидланишича, М.Раҳимов номли ширкат хўжалиги 1-бригадасидаги хонадонлар электр энергияси билан таъминланган. Лекин электр энергияси қуввати паст. Шу боис бу кўчани электрлаштириш ишларининг бошланғич техник ҳужжатлари тайёрланиб, вилоят уй-жой қурилиши бошқармасига тақдим қилинган. Ҳозирги кунда 2003 йил пул маблағи етишмаслиги сабабли қурилиш дастурига киритилмаган. Бироқ 2004 йил режасига киритилади. Вилоят уй-жой қурилиши бошқармаси бу ҳақда Қўшкўпир тумани М.Раҳимов номли ширкат хўжалиги 1-бригадасида яшовчиларга ҳам маълум қилган.

Жиззах шаҳри кун сайин ўзгариб бормоқда. Замонавий турар-жой бинолари, спорт иншоотлари, равон йўллар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшаяпти. Олимпия заҳиралари спорт мажмуаси жаҳон андозалари талабларига тўлиқ жавоб берадиган даражада бунёд этилган. Ҳозир бу ер ёшларнинг севимли масканига айланган бўлиб, мажмуада ўсмирлар спортнинг бир неча тури билан мунтазам шуғулланишмоқда.

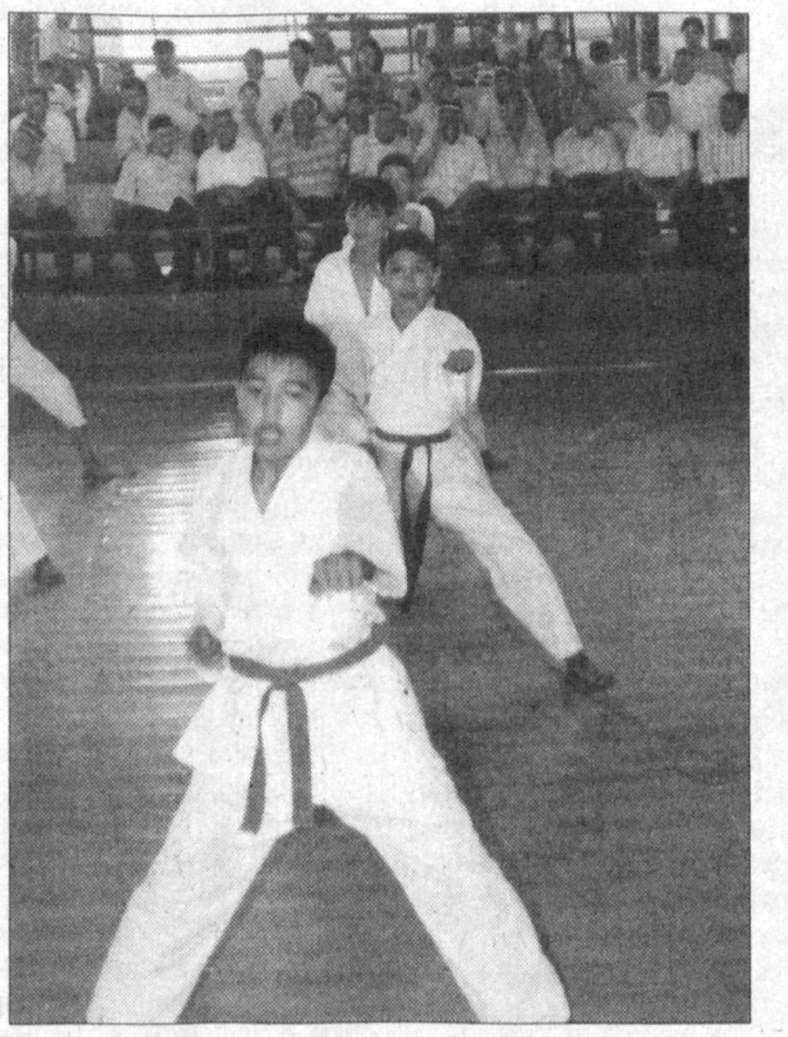

СУРАТЛАРДА: Олимпия заҳиралари спорт мажмуасининг умумий кўриниши; ёш каратэчилар машғулот ўтказишмоқда.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Маънавий маданият:
АНЪАНАЛАР ВА ЗАМОНАВИЙЛИК

Истиқлол байрамига тайёргарлик арафасида шуни яна бир бор қайд этиш лозимки, Ўзбекистон халқи мустақилликкача мураккаб тарихий йўлни босиб ўтди. Бир неча асрлар давомида шаклланган давлатчилигимизнинг маънавий асосини маданият ва санъат анъаналари ташкил этган. Айнан маънавий маданиятнинг юксак анъаналари давлатчилигимизнинг пойдеворини мустаҳкамлашга ва жамият тараққиётига хизмат қилмоқда.

Ўзбекистоннинг тарихий шаклланиш жараёнида санъатнинг роли мамлакатимиз Бадиий академияси санъатшунослик илмий-тадқиқот институтининг туб йўналиши саналади. Ўз сафида академик Э.Ртвеладзе, фан докторлари Э.Исмоилова, М.Юсупова, А.Назаров, О.Ибрагимов каби олимлар бўлган институт мазкур муаммо устида ишлаш учун давлат грантига эга бўлдилар. Қуйидаги мақолада мамлакат тараққиётидаги санъатнинг роли хусусида сўз юритилади.

Маълумки, бу муаммо совет тарихчилиги даврида махсус ўрганилмаган ва ўрганилиши ҳам мумкин эмасди. Чунки ўша пайтдаги идеология бунга йўл қўймаган. Бундан ташқари 1965 йил «Ўзбекистон санъати тарихи» номли фундаментал нашр (муаллифлар Г.Пугаченкова, Л.Ремпель) чоп этилгач, «Ўзбекистон санъати тарихи» атамасини ишлатиш юзасидан кескин баҳс бошланиб кетди. Аввало, бунга москвалик олим Б.Ставиский «Ўзбекистон деган давлат қадимда ва ўрта асрларда бўлмаган», деган баҳона билан бунга қарши чиқди. У бунинг ўрнига «Ўрта Осиё санъати тарихи» атамасини қўллаш тўғри бўлади, дея фикр билдирди. Ўзбек олимлари эса масалага минтақа жиҳатидан ёндошувнинг тўғрилигини рад этмади. Аммо ХХ асрда ташкил топган республика доирасида ўз маданияти тарихи ҳуқуқи бўлишини талаб қилишди. Бу ўша пайтда ҳал этилиши мураккаб бўлган масалалардан бири эди.

Бошқа республикалар қатори Ўзбекистоннинг ҳам мустақилликка эришиши бу баҳсларнинг барчасига чек қўйди. Шундан сўнг санъатнинг давлатчилик ривожланишидаги тарихий роли муаммоси олимларимиз томонидан ишлаб чиқила бошланди.

Ушбу масала мамлакатнинг ҳудудий яхлитлигига, халқ бирлигига путур етказиш ниятидаги ташқи экстремистик кучлар мавжуд бўлган бир шароитда илмий, сиёсий-ғоявий аҳамиятга ҳам эга. Шу боис миллий давлатчиликнинг тарихий шаклланиш жараёнини унинг барча ҳудудий, иқтисодий, сиёсий-ижтимоий, ғоявий, маънавий-маданий йўналишлари мисолида қонуний воқеа сифатида кўрсатиб бериш лозим.

Айни пайтда давлатчилик тарихи ва унинг шаклланишида санъатнинг аҳамиятини ўрганиш жамиятимизнинг ҳозирги ва келажак қиёфасини англаш учун жуда муҳимдир.

Ўзбекистон — жаҳон маданиятининг қадим ўчоғи

Бу тасодифий эмас. Амударё ва Сирдарё оралиғидаги табиий иқлим ушбу минтақада ўтроқ деҳқончилик маданияти ва цивилизациянинг илк шакллари пайдо бўлишига имкон яратди. Ахир қадимги хитой, ҳинд ва миср цивилизациялари ҳам шундай шароитларда юзага келган. Икки дарё оралиғида пайдо бўлган бу илк цивилизация тараққиёти Ўзбекистон ҳудудида қадимги давлатчилик юзага келиши учун асос бўлиб хизмат қилди.

Маълумки, ҳозирги Ўзбекистон ҳудуди Буюк ипак йўлининг муҳим қисми саналган ва айнан шу ерда унинг тарихий чорраҳаси жойлашган. Шу боис бу ерда Ғарб ва Шарқнинг маданий анъаналари ҳамда ғоялари бир-бири билан дуч келган. Бой ресурслари ва сиёсий жиҳатдан аҳамиятига кўра бизнинг минтақамиз ўзига кўплаб чет ҳукмдорларни жалб этган. Шу орқали бу ерга турли халқлар анъаналари ва маданияти кириб келган, дейиш мумкин.

Ўзбекистон санъатининг ўзига хос қирралари жуда хилма-хил. Эрон-аҳмонийлар, грек-эллин, ҳинд-будда, хитой, эрон-сосонийлар ва араб-мусулмон маданияти, кейинчалик Россия ва Европа маданияти модели анъаналарининг тез қабул қилиниши ва мослашувчанлиги юқори даражада бағри кенг, бой маданиятимизнинг байналмилаллик хусусиятини белгилаб берди. Айни пайтда минтақа маданияти тарихий тараққиётнинг ҳамма босқичларида мазмун ва услуб жиҳатидан ўз анъаналарига эга. Давлатчилик ва миллий минталитет хусусиятларини акс эттирувчи Ўзбекистон маданияти ва санъатининг феноменал аҳамияти ҳам шунда.

Қадимдан Ўзбекистонда кўчманчилик ва ўтроқ-деҳқончилик маданиятлари ўзаро уйғунлашиб шаҳар маданияти сари интилиб келган. Шу жиҳатдан ҳам у кўчманчилик устун бўлган қўшни давлатлар — Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон маданиятидан фарқланади.

Шаҳар маданияти Ўзбекистонда ўрта асрлардаёқ юзага келган эди. Бу пайтда Бухоро, Самарқанд, Термиз, Хива, Фарғона, Шаҳрисабз, Андижон шаҳарлари иқтисод, маданият ва фаннинг йирик марказлари бўлган.

ХХ асрга келиб Тошкент Ўрта Осиё мегаполиси бўлиб қолди. Бухоро, Самарқанд, Фарғона, Қўқон, Хива шаҳарлари эса халқимизнинг тарихий-маданий ўзига хослигини, этник руҳиятини, давлат қурилишини белгилаб берди.

Маълумки, санъат — давлатчиликнинг муҳим моддий-маънавий атрибути саналади. Давлат тузилишининг илк босқичларида моддий-маиший жиҳат устун эди. Санъат касб-ҳунар сифатида намоён бўлиб бир пайтнинг ўзида ҳам моддий, ҳам бадиий маданият намуналарини (бронза ва керамикадан ишланган буюмлар) акс эттирган.

Эрамиздан аввалги IV ва эрамизнинг VIII асрларида санъатнинг маънавий-ғоявий вазифаси кучая борди. Эндиликда у жамият, давлат манфаатларини ифодалай бошлади. Буни Кушон — Бақтрия, Хоразм, Суғд маданияти намуналарида кўриш мумкин.

Бироқ, санъатнинг мақсадга йўналтирилган, мустаҳкам ғоявий вазифаси Амир Темур даврида амалга оширилди. Бу буюк соҳибқироннинг фан, санъат ва ҳунармандчиликка катта эътибор берганлигида, раҳнамолигида намоён бўлди. Вақт ўтиши билан санъатдаги ғоявий вазифа давлат қурилишининг муҳим асосига, маънавий базасига айланди.

Юксалиш йўлида

Мустақиллик давлат ва санъат ўртасидаги муносабатларнинг янги босқичларини белгилаб берди. Ижод эркинлиги мамлакатимиз янги демократик тузилишининг муҳим хусусиятига айланди.

Мамлакатимизнинг миллий мустақиллик ғояси ва интилишлари жаҳон ҳамжамиятида ўз тасдиғини топмоқда. У кўпгина санъат турларида акс этмоқда. Буни, айниқса пойтахт меъморчилиги қиёфасида кўриш мумкин. Шаҳар меъморчилигида миллий услубда қурилган бинолар (Олий Мажлис биноси, Тошкент шаҳар ҳокимияти, Темурийлар музейи) билан бирга жаҳон меъморчилиги амалиётини акс эттирувчи иморатлар («Интерконтиненталь» комплекси, «Шератон», «Тата» меҳмонхоналари, Банклар ассоциацияси) уйғунлашиб кетган.

Эндиликда мамлакатимизда маданият ва санъат соҳалари ривожланиши иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватланмоқда. Ижодкорларнинг ўз бадиий фикрларини эркин ифодалаш ҳуқуқи биз интилаётган фуқаролик жамияти белгиларидан биридир. Бугунги кунда санъатга давлат қурилишининг муҳим омилларидан бири сифатида қаралмоқда. Унга маълум бир ижтимоий вазифалар юкланган. Санъатнинг тарихий ривожланишида янги босқич бошланди.

Айнан санъатда плюрализм ғояси, ижод эркинлиги ва эскирган қарашларга қарши кураш ёрқин намоён бўлаверади. Чунки айнан ижод жамиятдаги туб ижобий ўзгаришларга самарали таъсир кўрсата олади. Ўзбекистоннинг бадиий маданияти фаолиятида бундай янгиланган ёндошувлар тобора кўпроқ акс этаяпти. Шу билан бирга Ўзбекистон санъати бой тарихий тажрибаси туфайли ўзига хос анъана ва услубини сақлаб қолмоқда. Бу миллий ўзига хосликка хавф солаётган глобаллашув шароитида ўта муҳим омил саналади. Санъатимизнинг ўзига хос миллий хусусиятларини, услубий яхлитлигини асраб авайлаш ва келажак авлодга етказиш ижод аҳлининг доимий вазифасидир.

Акбар ҲАКИМОВ,
Ўзбекистон Бадиий академияси академиги.

Хабарлар оқимида

Янги даста-янги дастур

Ўзбекистон халқ артисти Раҳимахон Мазоҳидова раҳбарлигида Қўқон шаҳар маданият бўлими қошида халқимизнинг унутилаётган қўшиқлари, халқ термалари, лапарларини қайта жонлаштиришга бел боғлаган янги даста фаолият бошлади. Унинг илк дастуридан халқимизнинг азалий орзуси, эрк, озодлик, порлоқ келажак ҳақидаги 100 дан зиёд унутилаёзган қўшиқлар, термалар, лапарлар ўрин олган.

Энг азиз, энг улуғ байрам кунлари бу қўшиқлар талабчан шинавандалар эътиборига ҳавола этилади.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Олтинкўл» суви

Андижонда «Олтинкўл» деб номланган маъданли сув ишлаб чиқарадиган корхона иш бошлади.

Шифокор-мутахассислар Олтинкўл туманининг Кўмакай қишлоғидан чиққан маъданли сувнинг ошқозон-ичак, буйрак ва бошқа қатор хасталикларга даво эканини исботладилар. Тадбиркор Яҳёбек Эгамбердиев атрофига уюшган қирқ нафарга яқин қишлоқ йигит-қизлари «Олтинкўл» маъданли сувини чиройли, бежирим идишларга қадоқлаб, мижозларга етказиб бера бошлади.

О. ШОДМОНАЛИЕВ.

Маҳалла мадади билан

Мингбулоқ туманидаги Ибн Сино номли 1-ўрта мактаб биносини янги ўқув йилига тайёрлашда жамоатчиликнинг фаол иштироки қўл келди. Чордона маҳалласи аҳлидан тузилган ташаббускор гуруҳ аъзолари бўлган ота-оналарнинг ўзи бу ишга салкам 700 минг сўмлик ёрдам кўрсатди. Ўқув биноларининг том қисми, иситиш тармоқлари мукаммал созланди. Оталиқ ташкилоти — «Мингбулоқнефть» корхонаси эса таъмирлашдан ташқари қўшимча иккита синфхонаси ҳам қуриб берди.

Қ. НАЖМИДДИНОВ.

ЁВУЗЛИК ТЎРИ

Маълумки, 2001 йил 11 сентябрь воқеаларидан кейин халқаро миқёсда терроризм ва диний экстремизмга қарши кураш фаоллашди. Дунёнинг тараққийпарвар мамлакатлари мазкур муаммоларни бартараф этиш йўлида ягона коалицияга бирлашиб, қатор ижобий натижаларни қўлга киритди. Аммо халқаро терроризм ва диний экстремизм таҳдиди ҳамон сусайгани йўқ. Сўнгги пайтда Россия, Индонезия, Кения, Саудия Арабистони, Марокаш, Исроил каби давлатларда амалга оширилган йирик террорчилик ҳаракатлари ушбу муаммо ҳали ҳам халқаро хавфсизликка жиддий хавф бўлиб турганини яна бир карра исботлади.

Мутахассислар фикрича, дунёнинг турли бурчакларида у ёки бу кўринишда фаолият олиб бораётган террорчи, диний-экстремистик ташкилотлар сўнгги вақтларда ўта ваҳший қўпорувчиликлар содир этиш орқали одамлар юрагига қўрқув солиш усулига зўр беришаяпти. Хусусан, бу ҳолни диний-экстремистик ташкилот — "Ҳизб-ут-таҳрир" мисолида кузатиш мумкин. Бугунги кунда мазкур ташкилот дунёнинг қатор мамлакатлари, жумладан Марказий Осиёда пинҳона ғоявий қўпорувчилик ҳаракатларини олиб бормоқда.

"Ҳизб-ут-таҳрир"нинг мақсади мамлакатлардаги конституциявий тузумни ағдариш ва ўрта асрлардаги ислом халифалигини қайта тиклашдан иборат.

Америкадаги Демократияни ҳимоя қилиш жамғармасининг Ислом ва демократия дастури директори Стивен Шварц АҚШда чиқадиган «Уикли стандард» газетасида эълон қилинган "Озодликни қандай ҳимоя қилиш керак?» сарлавҳали мақоласида мазкур экстремистик ташкилот тўғрисида жуда асосли гапларни келтиради: «Ҳизб-ут-таҳрир» коммунистларнинг методологиясини, воҳобийлик теологияси ва фашизм ғоясини ўзида жамлаган ўта радикал ташкилотдир. Агар бундай ҳаракатларга қарши кескин чоралар кўрилмаса, экстремистик ташкилотларга қарши кураш самарасиз бўлади».

Яна бир америкалик таниқли журналист Ариэл Кохен "Вашингтон таймс" газетасида эълон қилинган "Янги глобал таҳдид» мақоласида «Ҳизб-ут-таҳрир» хусусида шундай дейди: «Ҳизб-ут-таҳрир»нинг асосий хусусиятлари шундаки, мазкур ташкилот зўр бериб одамларни глобал жиҳодга чорлайди, ўз даромадини ноқонуний йўллар билан топади, мамлакатларда конституциявий тузумни ағдаришга интилади, шунингдек, «Ал-Қоида» ва шу каби бошқа террорчи ҳаракатлар билан бир хил мақсадга интилади».

Мақола муаллифининг айтишича, "Ҳизб-ут-таҳрир"нинг ҳаракатлари фашистлар стратегиясини эслатади. Сўнгги йилларда "Ҳизб-ут-таҳрир"чиларнинг кўпчилиги қурол-яроғ, портловчи моддалар билан ҳибсга олинган.

Шу ўринда айтиш керакки, "Ҳизб-ут-таҳрир" айрим инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича халқаро ташкилотлар айтгандай тинчликсевар, диний ташкилот эмас. Унинг агрессив, террористик ҳаракатга айланганини дунёнинг кўпгина давлатлари тан олаяпти.

Огоҳлик

Ўтган йили Россия мазкур ҳаракатни халқаро террористик ташкилотлар рўйхатига қўшди. Россия Федерал хавфсизлик хизмати раҳбари Н.Патрушев мазкур масалада баёнот бериб, "Ҳизб-ут-таҳрир"ни мамлакатнинг конституциявий тузумига таҳдид туғдираётган, турли махфий қуролли тузилмалар ташкил этаётган террористик ташкилот, деб баҳолади. 2002 йили Германия ҳукумати ҳам "Ҳизб-ут-таҳрир"ни халқаро террористик ташкилотлар рўйхатига киритди.

АҚШ Давлат Департаменти бултур ушбу ташкилотни "Марказий Осиё давлатларида тўнтариш уюштиришга интилаётган трансмиллий террористик ташкилот", деб атади.

Афсуски, айрим халқаро инсонпарварлик ва инсон ҳуқуқлари бўйича ташкилотлар "Ҳизб-ут-таҳрир"нинг радикаллашувини қандайдир бошқа сабаблар билан боғлашга уринаётир. Улар ҳатто Марказий Осиё ва Ғарб давлатларига мурожаат қилиб, ташкилотга нисбатан қатъий чоралар кўрмасликка чақирмоқда. Стивен Шварц юқорида қайд этилган мақоласида бу ҳолни кескин танқид қилади: "Ҳизб-ут-таҳрир"нинг пайдо бўлиши ва ғояси унинг ўта радикал нуқтада турганини кўрсатади. Бундан ошиқ яна қандай радикаллашув бўлиши мумкин".

Ислом ғояларини ниқоб қилиб олган "Ҳизб-ут-таҳрир" мақсадларига эришиш учун ўзлари фаолият кўрсатаётган мамлакатлардаги ижтимоий-иқтисодий муаммолардан усталик билан фойдаланаяпти. Бундан аёнки, "Ҳизб-ут-таҳрир" диний ташкилот эмас, балки муайян кучлар томонидан яратилган ва бошқарилаётган сиёсий таъсир кўрсатиш воситасидир. Бундай кучлар дунё мамлакатларида, хусусан Марказий Осиёда беқарорлик ва хунрезликлар келтириб чиқаришдан манфаатдор.

"Ҳизб-ут-таҳрир" ўзининг "Идоравий қонуни"да олдига қўйган мақсадларига тинч йўл билан эришишга даъво қилса-да, унинг 3-модда 6-қисмида *ҳукуматни қўлга олиш* сиёсий кураш олиб бориш йўли билан амалга оширилади", дейилган. Тинчликпарварлик даъво қилган ҳаракатнинг зиддиятларга бой "Идоравий қонуни" унинг ташқи, ижобий қиёфасини яратишга қаратилган сохта бир ҳужжатдир. Унинг асл мақсадларини ифода этувчи, бошқалардан яшириладиган бошқа меъёрий ҳужжатлари борки, улар "Ҳизб-ут-таҳрир"нинг мудҳиш қиёфасини бутунлай фош этади. Ушбу ҳужжатларда келтирилган фаолият дастурлари, мақсад ва вазифалари, қўпорувчилик ҳаракатларини амалга ошириш режалари одамда даҳшат ҳамда нафрат ҳиссини уйғотади.

Ҳужжатларда айтилишича, "сиёсат ва даъват ҳаракатлари дастлаб махфий ва ҳарбий куч ишлатмаган ҳолда олиб борилади". Маълум муддатдан сўнг, даъват янада кучлироқ тус олади, сезиларли муваффақият кўзга ташлангач эса, нафақат ишонтириш, балки зўравонлик амаллари қўлланади.

Ҳужжатларда ташкилот ўз мақсадларини амалга ошириш учун кимдан фойдаланиши ҳам аниқ белгиланган. "Ҳизб-ут-таҳрир" кексаларни, қишлоқ аҳли, ишсиз ёшлар, тоғли ҳудудларда яшовчи кишиларни турли даъватлар орқали ўзининг ёвузлик тўрига тушириб, зарур бўлган қурбонлар, мудҳиш режаларини амалга ошириш воситасига айлантиради.

"Ҳизб-ут-таҳрир"нинг зўравонлик ва қўпорувчиликка асосланган фаолияти ташкилотга янги аъзоларни жалб этиш жараёни, унинг ташкилий тузилишида ҳам яққол кўзга ташланади.

Янги аъзолар аввалига ислом дини хусусида умумий тушунча ва қоидалардан сабоқ оладилар. Ташкилот манфаатларига мослаб ўзгартирилган ушбу қоидалар "эзгу мақсад"га эришиш йўлида турли зўравонликларни қўллаш, террорчилик ҳаракатларини амалга ошириш, "адашганларни" жазолаш ва "соф ислом" ғояларини тарқатишга оқ фатво беради.

Таъкидлаш лозимки, "Ҳизб-ут-таҳрир" вакиллари турли халқаро ташкилотлар ва оммавий ахборот воситаларининг имкониятлари ҳамда уларнинг "беғараз" ёрдамида гўё "мамлакатда фуқароларнинг виждон эркинлиги ҳуқуқлари бузилмоқда ва диний эътиқод поймол этилмоқда" каби иддаолар билан ҳукуматни обрўсизлантириш ва унга бўлган ишончни йўқотиш усулидан ҳам усталик билан фойдаланишга ҳаракат қилмоқда.

Ўргимчак бутун умр тўр тўқийди. Тўрига илинган ҳашароту жонзотларга ўз заҳрини санчади, уларнинг қонини сўриб ҳаёт кечиради. Ўргимчакнинг бундай яшаш тарзи ёш, навқирон ўсмирларни тўрга илинтириш, улар онгини ўз ғоялари билан заҳарлашга қаратилган "Ҳизб-ут-таҳрир" ва шу каби турли террорчилик ташкилотлар, ҳаракатлар стратегияси билан ҳамоҳангдир. Бу каби кучлар хавфидан огоҳ бўлмаслик ва уларга қарши зарур чоралар кўрмаслик фожеага олиб келиши мумкин..

Акмалжон ҚЎЧҚОРОВ,
"Жаҳон" АА шарҳловчиси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
2003 йил учун клиник ординатурага қуйидаги ихтисосликлар бўйича
қабул эълон қилади:

юқумли касалликлар (2),
патологик анатомия (2),
психиатрия (2),
нур ташхиси ва нур терапияси (2),
суд тиббиёти (2), фтизиатрия (2),
гематология ва қон қуйиш (4),
курортология ва физиотерапия (5),
анестезиология ва реаниматология (5),
пульмонология (4), наркология (2).
Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилсин:
700007, Тошкент шаҳри, Паркент кўчаси, 51-уй, докторантура, аспирантура ва клиник ординатура бўлими.
Телефонлар: 68-26-38, 68-25-49.

SHAYHONTOHUR TEXTILE
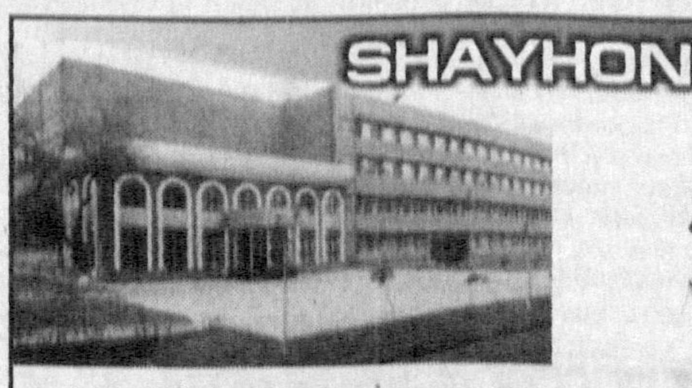
AYGEN COLLECTION
МАҲСУЛОТЛАРИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ:

Аёллар, болалар ва эркаклар учун юқори сифатли спорт ва трикотаж кийимлари.
Тадбиркорларни Ўзбекистон ва МДҲ бўйича дистрибьютерликка таклиф этамиз.
Манзил: Тошкент шаҳри, Мақсуд Шайхзода кўчаси, 1-уй.
Тел.: 116-86-57. Факс: 116-86-53.
Мулоқот учун шахс: Абдулвоҳит Ибрагимов.
E-mail: shayhontohur.textil@uzpak.uz www.shayhontohur.com

TRAST TA'MINOT
ФОСФОХИМ закрытое акционерное общество
AZMOL
реализует со склада в Ташкенте
СМАЗКИ ТОВАР СЕРТИФИЦИРОВАН (пр-ва России, Украины)
Смазка 1-13 · Литол-24 · Фиол-1
Графит. жир. · ШРУС-4 · Фиол-2
Технологич.СВ-1 · ЖРО · ИП-1 л/з
Прессолидол Ж · ЛЗ- ЦНИИ · Солидол Ж
Графит. Термост. «ГТШ» · Смазка 158
Графит. электропров. ж/д. «КЖ»
Графит. для горяч. пресс. «ТСГ-7»
Циатим-201, 202, 203, 205, 208, 221.
Упаковка: 1л.; 25 л.; 200л.
АВТОШИНЫ (пр-ва "Нижнекамскшина")
260 X 508R (к-т) грузов.
7,5 X 20 (шт.) С/х шины
АККУМУЛЯТОРЫ (пр-ва СП "Осиё-Батарея")
по цене завода изготовителя
Т.: 133-56-11, 133-55-61. Ф.: 133-89-09, 133-89-15.

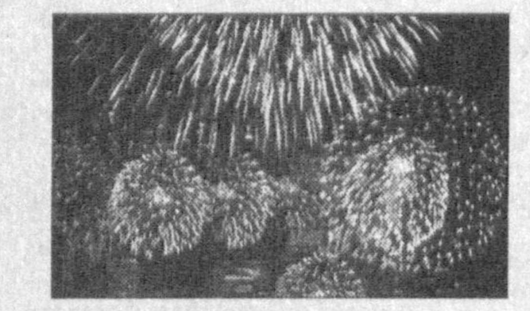

Истиқлол мушоираси

ЎЗБЕК

Манглайга кафт қўйиб, олисга боқсам,
Эдилдан кўринар бўйларинг, ўзбек.
Туш каби жимирлаб минг йил оқса ҳам
Номинг айтар қадим сойларинг, ўзбек.

Нуҳ тўфони, демак, қисмат шамоли,
Кимнингдир камоли, кимнинг заволи.
Саргашта кун кўрдинг, оху мисоли,
Шундан ҳамон мунгли куйларинг, ўзбек.

Дили қонга тўлиб, кўзлари — ёшга
Алп Тегин бир ҳикмат чектирди тошга:
«Бизнинг қайғумиз йўқ боладан бошқа...»
Болангга боғлидир ўйларинг, ўзбек.

Бир замон қуёшни илоҳ билган эл,
Оловга қарашни гуноҳ билган эл.
— Ҳар бир босқинчини қўноқ билган эл,
Ёвга сўқмоқ бўлган кўйларинг, ўзбек.

Исмингни айириб кечди асрлар,
Хонликни бекликка бўлган не сирлар...
Кентларга сочилган ўрда, қасрлар...
Қумдан қорилганми лойларинг, ўзбек.

Дил кўзғолса, элни тўхтатиб бўлмас,
Сел кўзғолса, гилни тўхтатиб бўлмас,
Занжир узган қулни тўхтатиб бўлмас,
Тиғ бўлди ҳар битта мўйларинг, ўзбек.

Бўйнингдан кетган йўқ ҳали дор изи,
Қўй, қора кунларнинг ўчсин қораси!
Сен борсан — Темурнинг улуғ вориси,
Осмонингга қайтди ойларинг, ўзбек!

Катта қишлоқ экан Париж, Лондон, Рим,
Даламни соғиниб эзилди кўнглим.
Дунё гўзали — сен, қадоққўл синглим,
Гўзалдир ўнгиган кўйлагинг, ўзбек.

Ҳафталаб йўл қараб сарғаймас Кумуш,
Тоғни талқон қилди бобомерос мушт.
Тин олди довонга боқиб Алпомиш,
Тоғларни кўпорди ёйларинг, ўзбек.

Қўлингни кўзимга сурай, отажон,
Ёнингда ул бўлиб юрай, отажон,
Яхши кунларингни кўрай, отажон,
Совимасин қўлда чойларинг, ўзбек.

Онажон, ҳаволи боғлар муборак,
Ҳандалак банд берган чоғлар муборак,
Келин юзидаги доғлар муборак,
Буғдойларга тўлсин уйларинг, ўзбек.

Сунбула-тўкинлик, тўйлар мавсуми,
Бир кўзғолиб олар боғбоннинг хуми.
Асли, бир сатрдир шеърим мазмуни:
Тўйларга улансин тўйларинг, ўзбек!

Иқбол МИРЗО.

МАҲАЛЛАМ

Азалдан эрурсан азиз, мукаррам,
Ким кетса йироққа соғинур ҳар дам,
Бахтимсан, фахримсан йўқ ташвишу ғам,
Ғамхўру карамда уммон маҳаллам.

Муқаддас заминсан — обод остонам,
Саркорим ўзингсан, ўзингсан ҳакам,
Сен борсан, кипригим ҳеч кўрмагай нам,
Бошимга соябон, қалқон маҳаллам.

Наздингдан ҳеч нарса четда қолмайди,
Измингсиз маърака-тўйлар бўлмайди,
Сенсиз кўнгил шодлик, нурга тўлмайди,
Маслаҳатда оқилу комрон маҳаллам.

Ўзингсан беқиёс ҳаёт мактабим,
Осмонимда порлоқ сўнмас кавкабим,
Ҳам отам, ҳам онам, синглиму акам,
Жонкуяр устозим, сорбон маҳаллам.

Ҳар кўчанг уйингни ёддан биламан,
Жамолингни кўриб дилдан куламан,
Бергил десанг, сенга жоним бераман,
Кўркамликда тенгсиз, бўстон маҳаллам.

Ўзбегу тожик, рус, арман ва қозоқ,
Мустаҳкам оиладек кўрмайин нифоқ,
Яшарлар бағрингда беташвиш иноқ,
Дўстликни эъзозлар мезбон маҳаллам.

Истиқлол нуридан абад яшнайвер,
Ободонлик сари қадам ташлайвер,
Чин биродарлик хамирин ошлайвер,
Келажаги порлоқ даврон маҳаллам.

Меҳринг булоғидан бўлмайин бекам,
Сенда умрим ўтар осуда кўркам,
Таърифингни бир-бир айладим рақам,
Барчамизга бирдек ошён маҳаллам.

Абдулла ШОНОСИР.

«Ниҳол» ёш истеъдодларни мукофотлаш маросими бўлиб, у Юртбошимиз ташаббуси билан Вазирлар Маҳкамасининг «Ёш истеъдодлар учун «Ниҳол» мукофотини таъсис этиш тўғрисида»ги (2000 йил, 25 август) қарорига асосан ҳар йили Мустақиллик арафасида ўтказилади. Ушбу қарор ҳукуматимизнинг ёшларга бўлган яна бир ғамхўрлиги ифодасидир. Унда ўзининг мусиқа, матн ва ижро маҳорати билан эзгуликка чорловчи, Ватанни улуғловчи, иймон-эътиқодни мустаҳкамлашга хизмат қиладиган асарлар ярата оладиган иқтидорли ёшларни мунтазам равишда рағбатлантириб бориш назарда тутилган.

ЁШ ИСТЕЪДОДЛАР БАЙРАМИ

«Ниҳол» кўрик-танлови ёшларни илҳомлантириш, ижодларини ривожлантириш учун қулай имкониятлар яратди. 2000-2003 йилларда санъатнинг мусиқа, вокаль, рақс, тасвирий санъат соҳасида ижод қилаётган ўттиздан ошиқ ижодкорларнинг мазкур мукофотга муносиб кўрилгани қувонарлидир.

Эртага Тошкентдаги «Халқлар дўстлиги» саройида «Ниҳол» — 2003 мукофоти тантанали равишда топширилади. Шу боисдан Маданият ишлари вазирлиги фан, ўқув юртлари, кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бошқармаси бош мутахассиси, «Ниҳол» ишчи гуруҳи аъзоси Қурбонниёз ПАНЖИЕВга қатор саволлар билан мурожаат қилдик.

— Бу йилги танловга номзоди қўйилган 26 нафар ижодкор қай тариқа саралаб олинди?

— Айтиш керакки, ёш истеъдодларни излаб топиш, муносибларининг меҳнатини тақдирлаш жараёни анча мураккаб кечди. Уч босқичда иш олиб борилди. Таниқли ва истеъдодли санъаткорлардан иборат бўлган нуфузли ҳакамлар ҳайъати деярли икки ой мобайнида тавсия этилган 125 нафар номзод фаолиятини ҳар томонлама ўрганиб чиқди. Халқ артистлари Юлдуз Усмонова билан Исмоил Жалилов бошчилик қилган эстрада санъати, академик, анъанавий ижро ва бошқа йўналишлар бўйича иккита секция тиним билмай ишлади. Ва ниҳоят, 26 номзод танлаб олинди. Бунда номзоднинг ўз йўли борлиги, ижодининг мазмунан бойлиги, республика ва халқаро танловлардаги иштироки ҳамда ютуқлари алоҳида аҳамиятга эга.

«Ниҳол» — 2003

— Бу йилги танловнинг аввалгилардан фарқ қиладиган томонлари борми?

— Албатта. Йўналишлар кўпайиб, санъатнинг барча жиҳатлари қамраб олинмоқда. «Ниҳол» — 2003 га номзодлар рўйхатида театр актёрлари, дизайнерлар, композиторлар борлиги бунинг яққол исботидир. Масалан, ўзбек Миллий академик театрида либос дизайнери бўлиб ишлаётган Севара Зуннунова ижод намуналари қадим ва замонавийликни уйғунлаштира олгани билан эътирофга сазовор.

— «Ниҳол» — 2003 на фақат номзодлар, балки барча санъатсеварларнинг ҳам байрами. Ушбу тадбирга тайёргарлик хусусида ҳам қисқача тўхталиб ўтсангиз.

— Бу йил Мустақилликнинг 12 йиллиги. Байроғимизда 12 та юлдуз жилоланиб турибди. 12 ёш истиқлолнинг илк йилида туғилганларнинг мучали. Кўриниб турибдики, 12 рақамининг салмоғи катта. Биз ҳам ёшлар камолотида беқиёс аҳамиятга эга бўлган тадбирга тайёргарлик кўришда унинг 12 йиллик натижаларини акс эттиришга алоҳида эътибор бердик.

Тадбир сценарийсини халқ шоири Нормурод Нарзуллаев билан халқ артисти Абдурашид Раҳимов ёзди. Безакларни рассом Нозим Собиров ишлаган.

«Халқлар дўстлиги» саройи байрамона безатилди. Фойега «Ниҳол» мукофоти эмблемаси ўрнатилган. Кираверишда ҳар бир меҳмонга «Ниҳол» — 2003 эмблемаси ва ёзуви туширилган байроқчалар тақдим этилади. Бу ерга ташриф буюрганлар мукофотга даъвогар номзодларнинг фотосуратлари стендини томоша қиладилар.

Совриндорлар «Ниҳол» — 2003 мукофоти учун махсус ёзилган янги мадҳияни ижро этишади. Ташкилий қўмита мазкур танловда фаол қатнашган барча номзодларни махсус сертификат — шаҳодатномалар билан тақдирлайди.

Байрамга халқ артистлари Фарруҳ Зокиров, Юлдуз Усмонова, Насиба Абдуллаева, хизмат кўрсатган артистлар Руслан Шарипов, «Ниҳол» — 2002 совриндорлари Севара Назархон, Иззат Иброҳимов, Нилуфар Раҳматова, Райҳон Ғаниева, «Сетора» гуруҳива бошқалар таклиф этилган.

Ўйлаймизки, ушбу байрам халқимиз маданий ҳаётининг ажралмас қисмига айланиб бораверади.

«Халқ сўзи» мухбири Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА суҳбатлашди.

ҚАНДАЙ КИТОБ ЎҚИЯПСИЗ?

Мулоҳаза

Журналист халқининг «гап ўғирлаш» одати бор. Яқинда автобусда кетаётиб икки чолнинг қуйидаги суҳбатига гувоҳ бўлиб қолдим:

—Бугунги ёшлар ҳеч қийинчилик кўрмасдан ўсишяпти-да. Билганлари видео, телевизор. Бизларнинг давримизда телевизор қаёқда эди дейсиз. Қишда, сандалнинг бурчакчасига кириб олиб,фақат китоб ўқирдик.

—Ҳа, нимасини айтасиз, бугунги болалар зоғора нима, гўжа, атала нима, ҳатто эшитишмаган ҳам. Уруш, қимматчилик йиллари бизлар ўша зоғора нону аталага ҳам зор эдик.

—Худога минг марта шукур, дейиш керак. Ёшларимизнинг шундай ажойиб замонда туғилгани— уларнинг бахти, омади. Бир пайтлар ёшларга Москов, Ленинградга бориб ўқиш фахр саналарди. Мана, неварам Шамшодбек Америкада ўқияпти. Ўзиям бир бошқача чиқдида, шу неварам. Китобдан бошқасини билмайди.

Дарҳақиқат, отахонларнинг гаплари кишини ўйга толдиради. Ҳамма фарзандларимиз ҳам китобга шундай меҳр қўйишаяптими? Инсон дунёқарашини унинг қандай китоб ўқиётгани, қандай китоб ўқишини эса, дунёқараши билан баҳоласа бўлади. Аслида китоб инсонни камолот чўққисига элтадиган чашмадир. Сир эмаски, бугунги кун ёшлари орасида китоб мутолаасига бўлган қизиқиш анча сусайиб кетган. Бунинг учун уларда ҳафсала, вақт ёки имкон топилмаяпти.

Биз эса буни ахборотга эга бўлишнинг замонавий электрон воситалари ҳаётимизга жадал кириб келаётгани билан изоҳлашимиз мумкин. Модомики, эндиликда компьютер китобхонлиги аҳолининг барча қатламлари учун анъанага айланаётган экан, бу замон талаби. Лекин, ҳеч бир нарса китоб ўрнини боса олмаслигини ҳисобга олганда, мутолаанинг нечоғли фойдали эканини кўришимиз мумкин.

Хўш, одамлар нима учун китоб ўқишга қизиқмай қўйди? Аксарият кишилар бунинг сабабини китоблар нархининг қимматлиги билан изоҳламоқчи бўлади. Бирқарашда бу гапда ҳам жон бордай. Чунки баъзи бир китобларни сотиб олишга кўпчиликнинг қурби етмайди. Лекин шуниси ҳам борки, кўчада, ёш-ёш ўспирин болаларнинг сигарет чекиб юрганини кўриб ўйлаб қоламан. Соғлиғини путурдан кетгазаётган шу касофатнинг пулига қанча китоб олиб ўқиса бўлади? Бир ойда битта китоб сотиб олишнинг наҳотки иложи йўқ? Қолаверса, китоб ўқиш учун ҳар доим уни сотиб олиш шарт эмас-ку.

Бугунги ёшларимиз савияси паст китоблар мутолаасига берилиб кетишган. Оҳвоҳ, ур-сур, қўйди-чиқди каби мавзулардаги китоблар негадир ёшларимиз орасида қўлма-қўл бўлиб кетмоқда. «Дайди қизнинг дафтари», «Латофат дўконидаги қотиллик» каби китоблар бунга мисол. Натижа эса барчага маълум — ёшлар кейин ўзларини қанча чалғитмасин, баҳона қидирмасин, барибир, шу китоблар таъсиридан қутулиб кетолмайди.

Китобга меҳр болаликдан бошланади. Айниқса, эртак ўқишдан. Туркий халқларнинг фарзандлари эртаксиз катта бўлмаган. Эртаклар, эзгуликка етаклар, дейишади. Демоқчи бўлганимиз, эртаклар олами билан ошно бўладиган бола маънавий баркамолликнинг илк пиллапояларига қадам ташлаган бўлади. Таъкидлаб ўтиш керакки, агар маънавиятнинг бошланғич нуқтаси бор бўлса, бу, шубҳасиз китобдир. Ёшларнинг китобларга бемеҳр эканлигининг асосий сабабларидан яна бири ота-оналар, деб ўйлайман. Кўчакўйда юрганимизда фарзанди учун газетами, журналми ёки бир кичкина китобми сотиб олаётган одамни камдан-кам учратамиз. Қидирсак сабабу баҳоналар топилаверади. Яхшиси, фарзандларимиз учун илму урфон изласак, хайрли эмасми?

Тафаккурнинг калити бўлмиш китобнинг кишилик жамиятидаги тутган ўрни ҳамма замонларда ва ҳамма мамлакатларда ҳам беқиёс бўлган. Буюк алломалару, донишмандларимиз ақли тафаккурининг маҳсули ҳисобланган китоблар ҳамиша инсоният йўлини чароғон қилиб келган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Шукрулло ПАРПИЕВ.

«Агрокерамика» ЎЗБЕКИСТОН-ИТАЛИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИ
керамика плиткаларни ишлаб чиқарувчи корхона
206х206мм. ва 310х310мм ҳажмдаги
КЕРАМИКА ПЛИТКАЛАРНИ
таклиф қилади.
Маҳсулот Италиянинг замонавий технологияси асосида ишлаб чиқарилган бўлиб, жаҳон стандартлари талабига тўлиқ жавоб беради.
Улгуржи харидорларга маҳсулот арзонлаштирилган нархларда сотилади.
Биз сизларга хизмат кўрсатишдан мамнунмиз.
Манзилимиз: Тошкент ш., Бектемир тумани, Бинокор қўрғони, Зироат к., 7-уй. Телефон: 58-83-09.
Маҳсулот сертификатланган.

O'ZSANOATQURILIShBANK
Кўпларни танишади — муносибларни танлашади !

Ташкилот ва корхоналар диққатига!
Давлат архитектура ва курилиш қўмитаси танлов савдолари (тендерлар)ни ташкил этиш бўйича республика бошқармасининг АНДИЖОН ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ қуйидаги иншоотларга пудратчи ташкилотларни танлаш бўйича тендер савдолари эълон қилади.

1. Андижон вилояти Марҳамат туманидаги қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи ўқув тажриба участкаси қурилиши.
2. Андижон вилояти Улуғнор туманидаги қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи ўқув тажриба участкаси қурилиши.
3. Андижон вилояти Хўжаобод туманидаги қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи ўқув тажриба участкаси қурилиши.

Қурилиш ишларини тугаллаш муддати — 2003 йил IV—чорак.
Буюртмачи — Андижон вилояти ҳокимлиги ККБ.
Манзили: Андижон шаҳри, А.Навоий кўчаси, 45-уй. Телефон: 25-25-61.
Қурилиш ишларини молиялаштириш 2003 йил манзил дастурига мувофиқ амалга оширилади.

4. АТБ «Ғаллабанк» Қўрғонтепа тумани филиали маъмурий биноси қурилиши.

Қурилиш ишлари йилдан-йилга ўтади, тугаллаш муддати — 2004 йил.
Буюртмачи — АТБ «Ғаллабанк» Қўрғонтепа тумани филиали (Қўрғонтепа т.)
Қурилиш ишларини молиялаштириш РАТБ «Ғаллабанк»нинг ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Танлов савдоларида қатнашиш учун талабгорлар қуйидаги шартларга: танлов савдолари предметининг 20 фоизи миқдоридаги бўш айланма маблағларнинг ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномасига, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурсларига ва мутахасисларнинг мавжудлигига, етарли касбий ва техникавий малака, молиявий имкониятларга, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларга эга, тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдода қатнашиш ва танлов ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — танлов савдоларини ташкил этиш (тендерлар) бўйича республика бошқармасининг Андижон вилояти филиалига қуйидаги манзил бўйича мурожаат этиш мумкин:
Андижон ш., Б.Ҳакимов к., 14-«А» уй. Тел./факс: 24-72-79.

Бир тўплам тендер ҳужжатларининг нархи — 50 000 сўм.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади. Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соати. Танлов савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб, 30 кун ўтгандан сўнг юқорида кўрсатилган манзилда ўтказилади.

Ушбу жойда Сизнинг рекламангиз бўлиши мумкин эди!
«Халқ сўзи»даги Реклама — бизнесингизни қўллаб-қувватлайди!
Сизни қуйидаги манзилда кутамиз: Тошкент ш., Матбуотчилар к., 32-уй, 2-қават, 242-хона. Тел.: 136-09-25, 132-10-63.

«MAKSIMA» мебель салони
Италия, Испания, Польшадан келтирилган мебеллар, ёритгичлар, қандиллар, расмлар ва кўрпа-ёстиқ анжомларини таклиф этади.
«MAKSIMA» АРТ-дизайн студияси
хонадонингиз, ҳовлингиз дизайнини якка тартибда ишлаб боради. КАТАЛОГ бўйича буюртмангиз етказиб берилади.
Ўзбекистон бўйича етказиб ва йиғиб бериш — БЕПУЛ.
Тушликсиз ва дам олиш кунисиз ишлаймиз.
HOTEL KOREANA
Миробод бозори
АЗИА БАНК
МАКСИМА салони
Манзилимиз: Д. Кунаев (с. Саперная) кучаси, 46-уй. (Мўлжал — «Миробод» бозори) Телефонлар: 111-14-44, 152-75-94. E-mail: maxima@online.ru

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳайъати ҳамда касаба уюшмаси бирлашган қўмитаси ЎзР ФА академиги

Саидкарим ЗИЁДУЛЛАЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Тошшаҳарйўловчитранс» Давлат уюшмаси жамоаси меҳнат фахрийси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган иқтисодчи, иқтисод фанлари доктори, академик

Саидкарим ЗИЁДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия билдиради.

«Shakar investment» Ўзбекистон-Австрия-Америка қўшма корхонаси жамоаси ташқи иқтисодий алоқалар ва инвестиция бўлими бошлиғи Ақида Тоҳировага опаси

Фарида ҚОСИМОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Хоразм телеком» филиали жамоаси филиал директори О. Оллабергановга ўғли

Ғуломжон ОЛЛАБЕРГАНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Халқ сўзи»
«Народное слово»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
П. ДЮГАЙ,
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. КУЧЕРЕНКО,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
А. САИДОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
И. ЎТБОСАРОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
А. ҲАЙДАРОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 133-52-55;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 133-10-17;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15; 132-12-08
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 768, 22690 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва А. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — С. АНВАР.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21. 00.
1 2 3 4 5 6